

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVII. évfolyam 281. szám — 1940 december 10 kedd — Ára: 12 fillér

Csáky külügyminiszter ma Belgrádba utazik, a jugoszláv kormány meghívására

Örökös barátsági szerződés létesül Magyarország és Jugoszlávia között, — véli a horvát sajtó — Magyar-jugoszláv támadást kizáró egyezmény aláírására kerül sor, jelenti a bolgár sajtó

Ujabb román uszítás a bécsi döntés ellen

A magyar-jugoszláv kapcsolatok elmélyülésének jelentős stációjához érkezünk el. Ennek megnyilatkozása külügyminiszterünk belgrádi útja, melyről a következő hivatalos jelentés számol be:

Gróf Csáky István külügyminiszter, a jugoszláv királyi kormány meghívására ma, kedden két napi tartózkodásra Belgrádba utazik.

NEMET IRÁNYADÓ KÖRÖKBEN

— mint berlini jelentés hangoztatta — Csáky István gróf külügyminiszter belgrádi utazásának híret megelőzőleg fogadták, Németország — hangsúlyozták Berlinben — mindig azt a felfogást vallotta, hogy a délkelet-európai térség lakó nemzeteknek földrajzi és történelmi egymásrautaltságuk következtében is össze kell fogniok és minden erejükkel hozzá kell járulniok Európa újjáépítéséhez, hogy minél erősebb kapcsolatok tartják össze a tartó oszlopokat, minél szilárdabban álljon majd az új Európa épülete Németország éppen azért örömmel fogad minden olyan lépést, amely alkalmas arra, hogy a délkelet-európai nemzetek egymáshoz való viszonyát egymáshoz fűzze. Csáky István gróf külügyminiszter belgrádi útja minden biznnyal hozzájárul az utóbbi időben mind szorosabbá váló magyar-jugoszláv kapcsolatok baráti elmélyítéséhez.

A HORVÁT SAJTÓ

Írásaival igen figyelemreméltóak. A „Hrvatski Dnevnik” szerint Csáky István külügyminiszter látogatásának egészen különös jelentőséget kell tulajdonítani. Egyes hírek úgy szólnak, hogy ez alkalommal örökös barátsági szerződés létesül Magyarország és Jugoszlávia között, akárcsak 1937-ben Bulgária és Jugoszlávia között. Ha ezek a hírek igazaknak bizonyulnak, a két szomszédos állam együttműködésére való óhaját, a függetlenség és integritás alapján. Ugyancsak a Hrvatski Dnevnik első oldalán ismerteti a magyar-olasz kereskedelmi tárgyalásokat, a fűmmei átmenő forgalom élénkítésére és esetleg egy magyar kereskedelmi hajóhad építésére.

A SZÓFIAI „ZORA”

című tekintélyes lap berlini levelezője jelenti, hogy az új európai rend kiépítésének legközelebbi megnyilatkozása a magyar külügyminiszter belgrádi utazása lesz. Közli, hogy a külügyminiszter 2 napig tartózkodik Belgrádban és hozzátesszi, hogy bizonyos fellelések szerint, amelyeket még

fenn tartással kell fogadni, magyar-jugoszláv megnemtámadási egyezményt írnak alá.

A Dom e. lap szerint a párisi rádió megállapítja, hogy a magyar külügyminiszter belgrádi útján előkészíti Jugoszláviának az új európai rendszerhez való csatlakozását. A „Mir” szerint a magyar külügyminiszter a tengely kiküldöttként indult Belgrádba. A „Mir” értesülése szerint a magyar külügyminiszter magyar-jugoszláv támadást kizáró egyezményt ír alá. A Slovo a Weltpresse jelentését idézi. Eszerint kizárólag a Magyarországot és Jugoszláviát érintő kérdéseket fogják rendezni.

AZ OLASZ LAPOK

nap-nap után részletesen foglalkoznak a magyar-jugoszláv kapcsolatok megszilárdításával. A Popolo d'Italia budapesti tudósítója ezeket írja:

Csáky István gróf külügyminiszter belgrádi útja olyan esemény lesz, amely túlmegy a magyar vonatkozású események keretein és a jelenlegi helyzet a legfontosabb diplomáciai események sorába helyezhető. A magyar külpolitika ezáltal ismét eredményesen együttműködött a tengelyhatalmakkal a közös cél elérésében. Jelenleg arról van szó, hogy Jugoszlávia is részt venne az új Európa megteremtésében és nagyon helyes, hogy ez Magyarországon keresztül történik meg, amelynek kormánya és közvéleménye kiváltságos helyzetet vívott ki magának a tengelyhatalmak oldalán.

A JUGOSZLÁV-ALBÁN HATÁRRÓL

érkező jelentések szerint az Albániában folyó harcok leghevesebb esatái most Podgradectől északra, az Ohrid tó partmentén folynak. Podgradec és Elbassan közötti útméntén ma egész nap heves tüzességi harc volt. A harcok igen nevesen folynak. A görög csapatok az arcvonal jobb szárnyán fejtenek ki nagy nyomást és az Ohrid tó mentén támadva elérték Piskupati községet. Az olasz véderőcsapatok igen erős ellentállást fejtettek ki.

A ROMÁN FRONTARCOSOK

vasárnapi nagygyűlésén, miként az várható volt, ismét példátlan támadást intéztek a bécsi döntés ellen. A két szóronoknak, Bagulescu tábornoknak, a román frontarcos szövetség elnökének és Antonescu államvezetőnek a beszédénél a német tancsapatok parancsnoka, Hansen tábornok és Spender altábornagy is jelen volt. A szóonokok tapintatlanságára jellemző, hogy a német katonaság magasrangú képviselői jelentésében tüntettek Német-

ország és Olaszország bécsi döntése ellen.

Trifan a világháború előtti katonák képviselőitében hangsúlyozta, hogy az egységes vezetés alatt álló Románia számára rövidesen eljön a határ helyreállításának ideje.

Bagulescu tábornok beszédében felszólította a jelenlévő volt frontarcos tiszteteket, hogy tegyenek esküt az I. Ferdinánd király idejében lévő határok helyreállítására. Majd kijelentette, hogy „csak Antonescu tábornok parancsára várunk”.

A huszonhárom frontarcos egyesület képviselőinek üdvözlése után Antonescu tábornok tartott beszéde, amelyben a néma ismeretlen katonát használta szimbólumként. „Úgy, mint ez az ismeretlen katona hallgat — mondotta Antonescu államvezető, — úgy hallgat Románia is a nagy igazságtalanság ellenére, amely érte.” A továbbiakban azt állította a román államvezető, hogy Románia mindig tisztelgetben tartotta más országok határát? és igyekezett a jószomszédi viszonyt megteremteni. Beszédét végül a következő szavakkal fejezte be:

— Románia ma is büszkén és lovaságosan viseli a sorsát és megkezdi a belső újjáépítést.

Felháborító román önkényeskedések a magyarokkal

Marosvásárhely, dec. 8. Marosvásárhelytől 25 km-re levő Mezősámsón határmenti községben a magyar lakosságra súlyos kár háruul a román önkényeskedés miatt. A románok a hatósági engedéllyel átlépő magyar gazdáknak, amikor már betakarították a termést, nem engedték áthozni a határon. A magyar gazdák elmondották, hogy kétnapi keserves munkájuk után a román altisztek beléjük kötöttek és több gazdát arra kényszerítettek, hogy letérdepeljenek és román imádságokat mondjanak. Ezalatt több román katona szuronyt szegezett a gazdákra. A katonák a gazdáktól mindent értékest elvettek. Az egyik altiszt, aki nyilván részeg volt, több gazdát tettlege-

A bécsi döntés ellen elhangzott beszédek után a frontarcoskötelékek a királyi palota elé és a miniszterelnökség elé vonultak.

ANTONESCU TÁBORNOK

a Bukarestben tartott frontarcos gyűlésen azt a különös állítást közzétette meg, hogy: „Ha mi (t. i. románok) a németeknek és az olaszoknak szavunkat adtuk, ha a legionárius rezsim kötelezettségeket vállalt, ez meg nem jelent annyit, hogy bárki kihívó cselekedetekhez folyamodhat.”

Ugyanakkor Radautz román városban hivatalos hírdetményt függesztettek ki, mely a bécsi döntés rendelkezéseivel homlokegyenest ellenkező felszólít minden magyart, hogy zárt időn belül hagyja el Romániát és Magyarországra emigráljon. Antonescu tábornok elítéli a „kihívó cselekedeteket”, de akkor miképpen lehetséges az, hogy román hatóság ilyen kihívó rendelkezést hozasson ki a bécsi döntés alapelvei ellen?

Ime román részről nemesak szavakban, hanem tettekkel is ellenszegülnek a bécsi döntésnek. Ezt kell igazán megjegyezni.

Olasz hadijelentés a görög harcterről

Az olasz főhadiszállás 185. közleménye: A görög harctéren a kilencedik hadtest szakaszán csapataink ismételt ellenséges támadásokat vertek vissza és többhelyütt sikeres ellentámadásba mentek át.

A tizenegyedik hadtest ember- és anyagvesztéség nélkül végrehajtotta az elrendelt visszavonulást Argyrocastrótól és a szomszédos kevésbé jelentős helységektől északra húzódo vonalra.

Légi erők kedvezőtlen légköri viszonyok mellett bombázta Santa Maura és az artai öböl katonai célpontjait. Az előző közleményben említett súlyosan

sérült ellenséges repülőgép roncsait megtaláltuk; a repülőgépvezető angol tiszt, aki ejtőernyővel ugrott ki a gépből, súlyos sebesülten fogságba esett.

Atrikából légi tevékenységet jelent az olasz hivatalos.

Olasz cáfolat

Róma, december 9. (Német T.) Külföldön az a hír terjedt el, hogy Milánóban, Firenzében, Triestben állítólag zavargások törték ki, sőt ennek következtében többek életüket veszítették és megsérültek. Illetékes olasz helyen kiellenítették, hogy ezek a hírek

Aszuamu
Frissta gyapju szövetek

épp oly változatos, mint neveléses kitalálások. Egész Olaszországban tökéletes a nyugalom s a lakosság folytatja megszokott munkáját.

Német légi támadás London ellen

BERLIN, december 9. A véderő főparancsnoksága közli: A német légi erők december 9-ére virradó éjjel — a nyugatnémetországi városok ellen intézett angol légi támadások megtorlásaképpen — igen nagy erővel és egymást követő hullámokban nagy támadást hajtottak végre London ellen a szürkület beálltától reggelig.

Harci repülőgépeink jó megvilágítás mellett bombázták — a legnagyobb méretű bombákkal is — a várost, különösen pedig a létfonosságú ellátási építményeket. Sok helyen hatalmas tüzek keletkeztek, amelyek az éjszaka folyamán több ponton nagy lobogó tüztergerré egyesültek. Nagy tartályok repültek a levegőbe magas tűznyelvekkel, kőolajtartályok gyulladtak ki erős füstképződés közepette.

Néhány angol repülőgép éjszaka ismét bombázta Nyugat-Németország több helyét. Düsseldorfban, München-Gladbachban és néhány más helyen a bombák lakónegyedekre estek. Néhány ház kigyulladt és kilenc polgári személy meghalt, tizenheten súlyosan és huszonegyen könnyen megsebesültek. A bombatámadás folytán meghalt vagy megsebesült személyek az óvóhelyeken kívül tartózkodtak. Katonai vagy hadigazdálkodási kár sehol sem keletkezett.

Légvédelmi tűzsergényünk lelétt két angol gépet. Egy gép nem tért vissza.

London, dec. 9. (Reuter.) A légügyi szakértő szerint a német haderő által vasárnapról hétfőre virradó éjjel London ellen intézett támadásban akkora erők vettek részt, amilyeneket csak ritkán alkalmaztak a szept. 7-én megindult légitámadás kezdete óta.

Német katonai díszszemle Brassóban

Bukarest, december 9. Brassóban vasárnap német-román katonai díszszemle volt abból az alkalomból, hogy Románia csatlakozott a háremhatalmi szerződéshez. Rosin román tábornok a román hadsereg nevében beszédet mondott, amelyben a két állam katonai együttműködésének jelentőségét hangsúlyozta.

A brassói német alakulatok parancsnoka, Rothkirch tábornok köszönetet mondott a német katonák nevében a lakosság részéről tanúsított rokonszenvért és kijelentette, hogy a német katonaság igyekszik sikeresen teljesíteni hivatását.

A pápa a jövő hétkéről

Róma, dec. 9. XII. Pius pápa ma fogadta Leon Berardt, Franciaország új szentszéki nagykövétét, aki átnyújtotta megbízó levelét. A francia nagykövet a pápához intézett megbízólevelében hangsúlyozta, hogy Franciaország kész elvégezni feladatát az európai újjáépítésben.

XII. Pius pápa válaszában kielentette, hogy még kevés nemzetre

Gumloszímák javítását leggyorsabban készítem
Réli, Piac ucca 42. sz.

zúdult olyan szörnyű megpróbáltatás, mint most Franciaországra. Reméljük — mondotta —, hogy a népek vezetői olyan jövő alapjait fogják megvetni, amelyben minden nemzet kifejlétheti a maga természetes képességeit és hogy elhá-

Gróf Teleki: Miért kell nekünk Erdély

BUDAPEST, december 9. Gróf Teleki Pál miniszterelnök a székely értekezleten zérőbeszédet tartott és a következőket mondotta:

— Öszinte hálával és barátsággal köszönöm meg Pál Gábor szavait, de csaknem azt mondhatnám, hogy Pál Gábor annyit mondott, hogy szinte nehézze teszi az embernek hazajönni, mert mi erdélyiek nem szoktuk egymást dicsérni. En is mondhatnék sok dicsérő szót, mondok is, de befelé magamban és nem kifelé. Ezt mondtam akkoriban — amit talán iránymutatásul is hagyok a jövőre — azelőtt a két vezéralak előtt, akik ma Európa rendjét intézik. Ráműtattam arra, hogy Erdély nekünk — bármely magyar kormányzatnak — nemcsak azért kell, mert egy darab föld, egy darab történelem és mert sok magyart jelent, vagy mert különböző kincsei is vannak — megjegyzem az iparilag, sőt mezőgazdaságilag is jobb részét hagytuk odaát —, de azért is, mert Magyarország új feladatait egy több nemzetiségi ország vezetését erdélyi emberek nélkül semmiféle kormány nem tudja megvalósítani. Ismerem az ország többi részének lakosságát is és így mondom, hogy erdélyiek nélkül a jövő Magyarország komoly és nagy feladatait nem tudjuk megvalósítani.

A bécsi döntésről mondott néhány szó után a miniszterelnök így folytatta: Sok ember azt hiszi, hogy a pokolból mindjárt a mennyországba lehet jutni, pedig sokak részére ez az út rendszeren a purgatóriumot át vezet. Mi most a purgatóriumban ülünk hibánkból, vagy nem hibánkból. Ezt intéze el mindenki a maga lelkiismeretével. Jobb lehet a helyzetünk, ha összefogunk és erősen összetartunk. Fontos az összetartás két szempontból és ezt itt érezzük leginkább. Először magyar szempontból, mert sok nemzetiségű országot nem lehet vezetni anélkül, hogy a magyarság belül egyet ne értsen. A másik pedig gazdasági szempontból. Rengeteg sok munka áll előttünk és igazán nincs időnk vetekedésre. Szóval racionálisan és okosan kell felépíteni az országot és e tekintetben is azt hirdetem, hogy az ország Erdéllyel segítséget nyert. Fontos, hogy megmaradjunk a mindent mérlegelő józan okoskodásban, gondolatvilágban és gazdasági, társadalmi és más fontos kérdésekben ne szaladjunk politikai jelszavak után. Ezt nem mint pártvezér mondom, hanem mint olyan ember, aki látta, hogy a politikai mozgalmak, jelszavak hova vezetnek. Erdélyre nemcsak ez a szerep vár, hanem nagy szerep vár rá anyagiak tekintetében is. Erdély tele van mindenféle kincsessel, amelyet a világháború előtt kevéssé ismertek és nem használtak ki. A természeti kincsek felkutatása legjelentősebb feladataink közé tartozik. A bécsi döntés olyan volt, mint az érettségi feladat. Amikor megláttam a térképet, mindjárt előttünk állott a feladat óriási nehézsége. A feladat egymásutánban a következő: Az első feladatcsoport, amely előttünk volt, az összekapcsolás s azután a mindennapi vérkeringésnek

APOLLO MINDENNAP!
Szeleczy Zitával a főszerepben
FILMSZÍNHÉZ
A szív, az irgalom, a szerelem és a muzsika filmje.
Telefon: 25-09
Rózsafabot
A főbb szerepekben: TIMAR, ROZSAHEGYI, BERKY LILI, JUHASZ, SIMON MARCSA és GOZON.

ritják az igazi megbékélés minden akadályát.

— Vannak ma nehézségeink, elsősorban a román határ felé, amely nehézségeknek nem látjuk még a megoldását, de nincs kizárva, hogy a megoldásokat, amelyeket ma még nem látunk, esetleg holnap már meglátjuk.

— Az értekezlet egyik eredménye az, hogy munkatársaim és magam is megmutathatjuk az ország általános gazdasági élete szempontjából a lehetőségeket, de a nehézségeket is, másrészt megismerkedtünk az igényekkel. Nem általánosságban, mert mi már ismertük őket, hanem a maguk földhöz kötöttségében és részleteiben. Fontos az is, hogy közvetlen kontaktus teremtsünk az ország gazdasági életének vezetői számára. Hozzátehetem még, ez nem utolsó értekezlet volt ilyen formájában.

A vaspárdisták a perek iratait elégették

Bukarest, december 9. A vaspárdisták elleni hajdani pereket felülvizsgáló bizottságot feloszlatták. A bizottság elsősorban azoknak a vezető politikai személyiségeknek a tevékenységével

foglalkozott, akiket nemrégén Jilaván agyonlőttek. A bizottság munkája tehát feleslegessé vált. A legionaristák a perek iratait elégették.

Akár jó vagy rossz a kedve,
legyen Önnek örök elve;
márkás árút márka cégnél
Halász Nándor ékszerésznél!

Vita a cukorról és a nyiliasokról

A főváros közigazgatási bizottsága hétfőn ülést tartott, melyen Pótvác Gyula az üzemeknél folyó nyilias szervezkedéseket tette szóvá. Peyer Károly és Usetty Béla a korlátozásokról beszélt. Usetty Béla hangoztatta, hogy annyi cukorrépa termelt, hogy mindenki azt hitte, megszűnnek az erre vonatkozó korlátozások. Felvevte a kérdést: hová lett a cukor? Ha valóban meg van, akkor mi értelme a korlátozás fenntartásának?

Fábián Béla az orvos- és mérnökök hiányáról szólva megemlítette, hogy a közszolgálatból 1200 mérnök hiányzik.

Bódy alpolgármester válaszában kijelentette, hogy az üzemeknél levő nyilias összeesküvéssel szemben ha megkapja a jelentést, a rendszabályok értelmében jár el. A cukorkorlátozó intézkedések enyhítésére ezideig azért nem került sor, mert még nincs tisztán kép az erdélyi helyzetről s a jövő évi cukorkampányt illetően sincsen meg pontos jelentés.

Állami tanítók közgyűlése

Ráthonyi Lajos igazgató-tanító indítvány

Az Állami Tanítók és Övönök Országos Egyesülete Budapesten tartotta ezévi képviselői közgyűlését. Galla Endre elnök a megjelentek lelkes ünneplése mellett megemlékezett kormányzónk névnapjáról, majd a mai időkhöz méltó köteletségeljesítésre hívta fel az állami tanítókat.

Gyula és Szarvas Ede felügyelő igazgatóknak. A közgyűlés ezután elfogadta az előterjesztett jelentéseket.

Ujabb harcok Egyiptomban

Kairó, dec. 9. (Reuter.) Hivatalosan közlik, hogy előretolt brit erők a nyugati sivatagban széles arcvonalon érintkezésben vannak az ellenséggel. (MTL.)

Vigszínház mozgo

MA UTOLJÁRA
a legérdekesebb kémtörténet:

Vigyázat! Kém!

Fősz. RENE DELTGEN —

Holnaptól Errol Flynn izgalmas világfilmje: ARANYVÁROS.

Különleges finom
karácsonyi ajándéknak célszerű
meleg házcipők, kék, piros és barna színben érkeztek
NEUMANN cipő Svetits palota
TAKARÉKOSAG

Bálp rendezők

FIGYELMEBE

Beli maghivókat, belső, egyebet, táncrendet, operátot, willemsplábatot és minden egyéb nyomtatványt egy vagy többször nyomással, egyszerű vagy díszes kivitelben, kisebb vagy nagyobb példányszámban olcsón, tisztességesen készit

LAPUNK
NYOMDAJA

A Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. József birtokán (Vigózi bejárat mellett) Biba bejárat

Debrecenben vasárnap este földrengést észleltek

Debrecenben vasárnap este 8 óra 15 perckor földrengést észleltek, mely három másodpercig tartott. Nem volt erős a rengés, de annyira volt ereje, hogy az edények összekocantak. Azok, akik nem voltak elfoglalva és a figyelmük nem volt lekötve, észrevették a gyenge földrengést. Olvasóink soraiból sokan keresték fel a szerkesztőséget észrevételeik elmondásával. A Varga uccáról azt jelentették, hogy a

konyhaszekrényben az edények összezördültek, mintha megrázták volna a szekrényt. A Forgács utcáról, István útról, Tisztviselőtelepről már azt is mondták, hogy morajlást hallottak és igen különös érzés fogta el őket a föld megmozdulására. A Hatvanucai-kertben a már ágyban fekvő alvók felriadtak. Valahol erős földrengés lehetett ismét és ide csak a gyenge rezgése ért el vasárnap este.

Két olasz tábornok repülőszerecséttelenség áldozata lett

Róma, december 9. (Stefani) Egy katonai repülőgép, amely Rómából Torinóba tartott s amelyen az olasz fegyverszüneti bizottság néhány tagja ült, eddig ismeretlen okból december 7-én délután 1 órakor a piemonti Acoui közelében lezuhant. A szerencsétlenség következtében a repülőgép utasai — köztük Pintor Pietro altábornagy és Pellegrini Aldo légidandár-parancsnok — életüket veszítették. A szerencsétlenül járt Pintor és Pel-

legrini tábornokok halála egész Olaszországban ószinte fájdalommal és mély részvételt keltett. Pietro Pintor tábornok vitéz katona volt, aki háborúban és békében egyaránt kiváló érdemeket szerzett a haza szolgálatában. Aldo Pellegrini repülő-tábornokkal az olasz légierő egyik legkiválóbb szervezőjé és legjobb pilótájáért vesztette el. Az olasz nemzet kegyelettel hajol meg a két katona hamvai előtt és hiven megőrzi emléküket. (MTL)

Tekintse meg

új bőröndös és bőrdíszműárú szaküzletünket

Tóthfalussy Géza és Sándor

Piac u. 16. Alföldi palotában

EGY ZÁSZLÓ, EGY VEZÉR!

A tűzharcosok tüntetése a Kormányzó mellett és tiltakozása a romániai magyarüldözések ellen

Budapest, dec. 9. Vasárnap délelőtt félmillió tűzharcos kiküldött sorakoztak fel díszparádára, hogy Miklós-nap alkalmával hódoljanak a kormányzó úrnak.

Takách-Tolvay József elnök mondott ünnepbeszédet.

— Huszonkét évi megalázás után találkoznak itt felvidéki, kárpátaljai, keletmagyarországi és erdélyi tűzharcos bajtársak, hogy megszörithassuk egymás kezét és megemlékezzünk nevenapja alkalmából az első magyar emberről, vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó urunkról...

A sokezer főnyi tűzharcos helyéről felállva, tomboló lelkesedéssel perceként át ünnepelte a kormányzót.

— Itt állunk — folytatta az elnök — készen a békés munkára, de ha kell, a harcra is. Vezess bennünket a dicső magyar feltámadás felé, mi követünk!

Elemi erővel tört ki újból a frontarcosokból az ujongás. Az elnök így fejezte be beszédét:

— Egy zászlónk van: a piros-fehér-zöld; egy a célunk: a keresztény nagy Magyarország és egy a vezérünk: vitéz nagybányai Horthy Miklós, akinek szolgálatára a magyar tűzharcosok mindenkor készen állanak.

A marosvásárhelyi kiküldött, nagyfalusi Fekete Gyula, mondott költői eszédet az egyzászló jelentőségéről, majd Martsekényi Imre országgyűlési képviselő emelkedett szólasra.

— A mi zászlónkat gyalázzák ma egyesek — mondotta —, de mi innen üzenjük nekik félmillió magyar tűzharcos nevében, hogy a félelem szót már régen kitöröltük szótárunkból. Aki türelmünket beesméréssel teszi próbára, köny-

nyen megismerkedhetik elszántságunkkal.

A beszéd alatt nagy elkéseregéssel tiltakoztak szüntelenül a tűzharcosok a romániai magyarüldözések ellen.

Márffy professzor előadása a magyar színpadokon játszó olasz művészekről

Dr Márffy Oszkár egyetemi magántanár értékes, szép előadást tartott hétfőn este az Olasz Kultúrintézetben „Híres olasz színművészek magyar színpadokon” címen. Színművészetünk másfél százados jubileuma kapcsán rámutatott arra, hogy az olasz színművészet frissítő, jótékony befolyása 1856-ban Ristori Adél nemzetiszínházi vendégszereplésével kezdődött, mely mély hatással volt színészeinkre s a közönséget valóssággal lázba ejtette. Ernesto Rossi, Türr István barátja és Tomasso Salvini Shakespeare műveiben nyújtottak remek alakításokat, míg utóbbi fia, Gustav a Bánk bánt olasz fordításban vitte színpadra társulatával. Legmélyebb hatása azonban Duse Eleonora művészetének volt, de Ermete Novelli és Zaccari is sikert arattak. Az újabb vendégszereplések közül Pirandello társulatának és a két Grammatica nővérenek szerepléseit emelte ki a kiváló előadó. Az olasz nyelvű előadást a hallgatóság nagy tetszéssel fogadta.

Laval újra Párisba utazik

Genf, dec. 9. Laval h. miniszterelnök vichyi jelentés szerint kedden előreláthatólag ismét Párisba utazik.

A hentesek kívánságai a sertésvágással és hizlalással kapcsolatban

A henteszakosztály vitéz Gábor László hentesmester, szakosztályi elnök vezetésével rendkívül népes ülést tartott. Azt az új helyzetet vitatták meg, hogy a heti 220 sertésből 50 darab zsírját és szalonnáját át kell adni levágás után a vágóhídon kórházi és egyéb közéleti célokra. A húsát azonban felhasználhatják. A hentesek közül többen kijelentették, hogy nem hajlandók termelni, mert a sertést át kell venniük, ki kell fizetniük, de viszont ők a zsírt és szalonnáért a pénzüket csak egy hét múlva kapják meg. Nehézséget okoz, hogy 102 hentes közt kellene a megmaradó 170 sertést kiosztani. Amíg a prima, hizlalókból való sertéseket kapják, még hagyján, de majd jönnek a silányabb állatok. Felveti az elnök a gondolatot, hogy a húspari szövetséget vegye át a sertéseket, vágassa le és kihatározza az állatok állapotát. A hentesek azonban az élő állatokban való kiosztás mellett foglaltak állást.

Szilágyi József hentesmester azt kifogásolta, hogy a sertéseket kopszítani kell perzselés helyett, sőt közelében 30 százalékat nyúzni kell az állatoknak. Intézkedést kér aziránt, hogy a 160 külön felüli sertésért a gazda többet kapjon, mert különben nem hizlalja

Ha jó a penge — jó a kedve!

VIDÉGY

Hogyan borotválkozhatik igazán jól, kellemesebben, gyorsabban és eredményesebben? Azt csak a ROTBART-penge használata által tudja.

ROTBART
ROTBART

ROTBART
BOROTVAPENGÉK

Kivándorlók katasztrófája a haifai kikötőben

Bukarest, december 9. A Bucegi román motoroshajó személyzetének egy része most tért vissza Port Saidból, illetőleg Haifából. A román hajó személyzete Haifában szemtanúja volt a zsidó kivándorlókat szállító Patrie francia hajó elsüllyedésének.

A Carentul közli a Bucegi személyzetének elbeszélését a szerencsétlenségről. Előadták, hogy a hajó a szerencsétlenség napján a haifai kikötőben tartózkodott. Délelőtt a gépház-

ban három hatalmas robbanás történt. A hajó oldalra dőlt és egy negyedóra múlva már csak egy kis része látszott ki a vízből. A kikötői hatóságok adatai szerint a hajón 3800 zsidó kivándorló volt. Sokan közülük a vízbe ugrottak és úszva próbálták a partot elérni. Az ott tartózkodó angol rendőrök azonban puskatűzzel fogták őket. Néhány kivándorló úszva elérte a román hajót. Ez felvette őket.

KARÁCSONYRA

arany töltőtollak, levélpapírok, írókészletek, írómappák

a „M é l i u s z” könyvkereskedésből.

Hungária filmszínház.

Ma utoljára

WALT DISNEY SZINES filmcsodája:

HÓFEHÉRKE ÉS A 7 TÖRPE

Előadások: d. a. 5, 7, 9 órakor!

H í r a d ó!

**Divatos és béleli
Börkös tyúk
Tóthfalussynál
Piac u. 40. szám**

**Rádiót, varrógépet részletre
Roboz és Hammertől, Piac u. 8. sz.**

Földrengés, elemi csapás, háború, London pusztulása...

Révész püspök rendkívül érdekes beszéde a Péterfia uccai egyházközségben

A Péterfia uccai egyházközség vasárnap délelőtt nyitotta meg a Balta-zár teremben a szegény tanulók felruházása javára szolgáló kézimunka és ötvösművészeti kiállítását, mely szerda délig lesz nyitva. Dr Révész Imre püspök közének és ima után ragyogóan szép beszédet mondott arról, hogy a hétköznapok igavonásába belefáradt, agyonhajszolt és elfásult lélek mennyire vágyakozik a karácsony nyugalma, békessége és boldogsága után. Különösen vágyakozik ma, amikor a világ képei, legközelebbi jövő lehetőségei és önmagának tépő nyugtalanságai elől egyetlen menekvésnek látszik az a pár gyertyafényes és fényőllatos boldog óra.

Beszélt Isten mindenekfeletti való hatalmáról. Egyetlen szempillantásával minden képzelt és örökkévalónak hitt hatalmat, legyen az fizikai vagy szellemi, erkölcsi vagy politikai hatalom, Isten megrendít, megolvaszt, szétporlaszt és megsemmisít. Tekintete előtt semmi meg nem állhat, ami egyszer Ővele ellentétes, ami egyszer az Ő hatalmát elismerni nem hajlandó.

Egészen megdöbbentő és az emberi érdeklődést is még az ilyen katasztrófális időben is milyen kevéssé vonja magára az a körülmény, amelyet most éppúgy meg lehet figyelni, mint ahogy megfigyelhetünk 20-25 évvel ezelőtt, hogy ugyanakkor, amikor az emberiségre rázuhant egy világháború lelki, erkölcsi és politikai katasztrófája, képzelt hatalmasságok összeomlásával, újak felemelkedésével, hogy aztán megint összeomoljanak, ugyanakkor a természeti életben is milyen egészen rémületes párhuzamos rendkívüliségek és katasztrófászerű jelenségek mutatkoznak. Aki emlékszik az elmúlt világháború ilyen természetű jelenségeire, az tudja, hogy ugyanakkor, amikor vérzőnbe fullt földrésznünk, ugyanilyen rendellenes időjárás nem is egyszer fellépett, ha nem is ilyen hosszan, mint most, egy esztendőben akkor is borzalmasan rossz volt a termés természeti okokból, — nem mintha munkáskéz nem lett volna elég. Földrengés dúlta fel akkor is, mint most, Európa egyik részét, porig égett egy nagy város, éppen Magyarországon, minden háborús hatásoktól függetlenül: Gyöngyös. Valami egészen csodálatos, azaz az egész világrendés az az kezdődött: Isten az égen megmutatta 1938-ban az északi fényt s azóta benne vagyunk minden szellemi, minden erkölcsi, minden fizikai rendellenességben, földrengés, időjárás rendkívülisége, rossz

termés és mindennek tetejében a háború.

— Vajjon nem azt jelenti ez, hogy Isten egy szempillantásával minden magaslato meg tud rendíteni és meg tudja mutatni, hogy akármilyen magaslatokat emel is az ember Ő ellene, akármennyire a természet és szellemvilág urának hiszi is magát, az Isten egy szempillantása elég az örökkévalónak hitt hegyek és halmok elporlasztására és örökkévalónak gondolt és állított emberi hatalmak fönkretevésére.

— Valamikor inkább csak félig mosolyogva, mint kuriozumot idézgették a múlt század ötvenes éveit világhírű angol esszé írójának és történészének és politikusának, Macaulaynek azt a mondását, amelyet a római pápaságról írt egyik tanulmányában, — bár ő maga protestáns volt, — hogy a római pápaság még akkor is fenn fog állni, amikor a Themze hídjának egy letört oszlopa helyéről fogja rajzolni egy utazó London romjait.

— Hányszor idéztük ezt a mondatát, mint furcsaságot. Hogy a pápasággal mi lesz, azt nem tudom, de ahhoz, hogy egy utazó egy elkövetkező évtizedben London romjait rajzolgassa a Themze el-tört híd oszlopánál, ehhez nagyon közel vagyunk, ezt mindenki látja. Viszont egészen bizonyos, hogy a világ hatalmas városai közül nem London az egyetlen, amelynek el-tört híd oszlopáról romokat lehet majd rajzolni.

Felavatták a MÁV műhelyi MANSZ Kolozsvárra szánt zászlaját

Vasárnap szentelték és avatták fel a nyilastelepi kat. és ref. templomokban azt a díszzászlót, amelyet a kolozsvári MÁV műhely részére készített a MÁV műhelyi MANSZ dr Génessy Sándorné és özv. Kárpáthy Józsefné vezetése alatt. A délelőtti istentiszteletre teljes számban vonultak fel a MÁV műhely alkalmazottai dr Génessy Sándor műszaki főtanácsos, műhelyfőnök vezetésével.

Az ünnepi aktuson mindkét templomban az Egyetértés hatalmas kórusa működött közre. Este pedig megtelt a MÁV nagyterme érdeklődőkkel és hallgatókkal, hogy az ünnepély esteli folytatását is végig élvezhesse.

Özv. Kárpáthy Józsefné megnyitó beszédében ismertette a zászló történetét, mely alkalommal hálás köszönettel emlékezett meg szorgalmas segítőitársairól: Kiss Józsefné, Páll Gáborné, Koroknai Endréné, Kovács Magduska, Kiss Józsefné, Köllönte Vilma, Hargitai Kató, Pálmai Rózsika, Vid Bözsike, Berényi Béláné, Szabó Pálné, Rónaszéki Károlyné, Sziklai Edéné, Juhász Jánosné, Zolnai Imréné, Tóth Józsefné, Jármai Jánosné, Zöld Lászlóné, Bihari Mariska, Behabetz Etus, Szarvas Imréné és Tóth Miklós. Ez a lelkes gárda igen szép munkát végzett és az elkészült zászló valóságos remekmű.

Majd Dér Lajos mérnök tartotta meg értékes avató beszédét a zászló jelentőségéről és a zászlószerekről, mely a fajszeretettel párosul. Utána Seprényi

Apüspök ezután ragyogó elmeséssel arról beszélt, hogy minden elmúlhatik és összeomolhat, csak az Isten ösvényén nem, a hit, a szeretet és reménység ösvényén. A péterfiai egyházközség ezzel a kiállításal a szeretet ösvényén jár.

Beszédét így fejezte be: Amikor jól megy a sorunk és látszólag normálisan folynak a világ dolgai, azt hisszük, hogy nagyon sok lehetőség áll az ember élete előtt: a boldogulás, a jobb jövő, a több érvényesülés, a nagyobb darab kenyér és több öröm és akkor Isten ösvényeit; az egyszerű hitet, az egyszerű reményt és szeretetet úgy szeretjük megvetni és félretolni. De mikor egy szempillantás alatt az emberi, világi, fizikai és szellemi gátak átszakadnak s az elemek örvongése tölti be a Földtekét, akkor nincs másfelé vezető út, csak azokon az ösvényeken, amelyekről nem emberi bölcsesség és álmódolás, hanem maga az Isten mondja, hogy örökkévaló. Köszönöm, hogy a péterfiai uccai egyházközség Istenről megáldott szolgáló leányai hűségesen járják maguk is és mutatják nekünk is ezeket az örökkévaló ösvényeket.

Megemlékezett még ima után a püspök arról, hogy Kulcsár Gizella édesanyja áldott emlékére száz könyvet ajándékozott az egyházközségnek és ezzel megvetette az irat-terjesztés alapját.

A rendkívül mélyhatású beszéd után a közönség gyönyörködve szemlélte a csodás szép kézimunkákat és Kiss Ferenc ötvösművész tanár-ösmagyar motívumú műremekeit, sokan vásároltak már az első órákban a kiállítás anyagából.

volt a kis falusi jelenet, melyet a tarka ruhák sokasága, kedves táncok vidám ritmusa tett változatossá és eredetivé. A szép ünnepély a tanítónők, népszerű Szele Miklósné, Szele Paula, Kondor Erzsébet, Uray Anna és Futó Klára fáradságos, odaadó és szeretetteljes munkájának volt bizonyítéka. A táncokat Kürthyne Máriássy Magda tanította be.

**FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ**

Az Imrédy-párti összejövele

Egy irányba haladó két vonat a Megújulás Pártja és a nyilaspárt — mondotta Rátz Jenő

Vasárnap délelben a Magyar Megújulás Pártja szervezködő összejövelet rendezett ebéd keretében az Angol Királynő éttermében. Megjelent vitéz Rátz Jenő volt miniszter, Horváth Géza képviselő, azonkívül ifj. Balogh István volt képviselő és mintegy félszázan.

Az ebéden több felszólalás hangzott el. Ifj. Balogh István köszöntötte vitéz Rátz Jenőt, akinek működését és szerepét vizsgálta a magyar közéletben, majd reá és a párt távollevő alapító tagjaira: Imrédy Béla volt miniszterelnökre és Jaross Andorra úrirtette poharát.

Azután vitéz Rátz Jenő a párt programját ismertette. Bevezetőben utalt arra, hogy nem az érvényesülés vágya hajtotta őt társaival együtt a párt megalakítására, hanem lelkiismeretük kényszere. Hangsúlyozta, hogy ma sem mondanak mást, mint két éve, de amit akkor nem lehetett tisztán, kertes nélkül kimondani: „Ősi magyar földön új magyar élet”, azt ma már határozottan tüzik zászlójukra. A továbbiakban áttekintést nyújtott a világháború után előálló új helyzetéről. Szerinte a háború utáni kormányok letértek a szeptemberi gondolat alapjáról, melynek símpárja — úgymond — Gumbós Gyula állította vissza a nemzet vonatát. A párt célkitűzéseiről szólván hangsúlyozta, hogy több kereseti lehetőséget kell adni mindenkinek, így elsősorban az alsó néposztályoknak, mert ma a nemzeti

**NÉVJEGYET
újévre rendeljen
lapunk nyomdájában**

jóvelem még mindig aránytalanul oszlik meg. Ezután a nemzetnevelés feladatairól szólt. Nevelni kell a magyart — úgymond —, főleg a közönségi szellem irányában, de nevelni időt jelent. Ennek a nevelésnek az eredménye az lesz, hogy a jövő társadalmában is lesznek uccaseprők és polgármesterek, „de az uccaseprő érezni fogja, hogy neki a polgármester magyar testvére”. Majd a pártnak a többi párthoz való viszonyáról beszélt. A hatalmon levő párttal szemben megértést tanusítanak, ha elvégzi és el tudja végezni azt, amit ígér és amit meg kell tennie. A többi párttal szemben indifferens álláspontot foglalnak el. A nyilasokkal közös cél felé haladnak. Egy irányba haladó két vonathoz hasonlította a két pártot. A kötelességeiről szólván a munkát hirdette és az összefogást.

Azután Horváth Géza országgyűlési képviselő szólt fel. Birálta a magyar pénzügyi politikát, az aranyalapról való letérést sürgette. Az aranyalap helyébe értékmerőnek a munkát kívánják. Majd a magyar társadalomban mutatkozó hibák kiküszöböléséről szólt. Rámutatott a baráti német nép hősi erőfeszítésére, amelyeket — úgymond — csak kitűnő nemzeti tulajdonságainak birtokában tud véghez vinni. Több felszólalás nem hangzott el.

**Csáki Imre
szövet és bélesáru kereskedése.
Divatos szövelek. Olcsó árak!
Kossuth u. 6. szám**

**Kalapot,
nyakkendőt,
pullovert,
fehérneműt
Wernertől
vásároljon.**

Csillár
1 lángrú 8:50-tól
több lángrú 13:—-tól

Rádió
Néprádió és az
összes világmárkák

Gulyás
Piac-utca 59. szám

Állólámpa
olvasólámpák több színben

Gramofon
lemez cserelő, slager lemezek

Férfiaknak

**karácsonyi
ajándékot**

Dr. Varga úr
dívtől.

**Turóczy evangélikus püspök
előadása „Szív öfelségéről”**

Az Enyingyi Török Bálintné Filléregy-
fet vasárnap este fényes előadást
rendezett a Déri-múzeum dísztermében
Turóczy Zoltán evangélikus püspök
közreműködésével. Az előadást ott
látta dr. Révész Imre püspökkel az
élet városunk előkelő társadalmának
színejavát igen nagyszámban. A mű-
sort a Városi Dalegylet nyitotta meg
Praetorius: „Erős vár a mi Istenünk”
kezdetű művével, melyet a híres ének-
kar pompásan énekelt. Forrai István
karnagy mesteri vezetésével. Fux An-
talané, a Filléregylet főtájkárja lépett
ezután a dobogóra és megnyitó beszé-
det mondott. Mélyenjáró, egyben költői
gondolatokban gazdag beszéde mély ha-
tással volt az előkelő közönségre. Dr.
Nagy Zsoltné három Reményik költe-
ményt szavalt, igen alkalmas egyénisé-
gével tolmácsolván a rokonlelkű Remé-
nyik Sándor mély hangulatát. Szava-
latát hálás tapsal jutalmazta a közön-
ség.

A Debreceni Városi Dalegylet Wal-
fer: „A művészetek” című művét adta
elő művészi szépséggel a műsor követ-
kező számaként és utána az előadói
emelvény mellett megjelent Turóczy
Zoltán szílmű, prófétái alakja. Előadá-
sában, mely mindvégig lebilincselte az
előkelő közönséget, a „szív”-ről beszélt,
ahol egyedül maradt még az ember
félsége, az egyéni, külön világ, me-
lyet maga az Isten is elismer. Ezt a szí-
vet kéri Isten. Ezt a szívet ostromolja
az Isten, bibliai képpel szólva úgy,
mint a szerelmes szív ostromolja azt a
szívet, amelyet meg akar hódítani. Isten
szeretetének az ostroma elől baje-
sen tud szabadulni a szív és a püspök
szerint Isten szeretetének a hálójából
nem egykönnyen bír kibújni a lélek,
hogy elkarhózzék. Isten szép szóval,
kéréssel, könyörgéssel, ha nem megy,
akkor ostorral, korbáccsal, keresztel
tereli, irányítja a szívet maga felé. A
szív hivatása, hogy mint a virágbimbó
a nap sugar csókjára, kinyílják az Isten
szeretetére és Istennek adja magát, fel-
ségjogának utolsó maradványát is...
„Szív öfelsége! Add meg magad, amíg
nem késő!” — fejezte be magával ra-
gadó előadását Turóczy Zoltán püspök,
akit lelkesen ünnepelt a díszes közönség
előadása után.

A műsor következő száma, a c-moll
conónégycs az egyik szereplő közbe-
jött betegsége miatt elmaradt és a Deb-
receni Városi Dalegylet Erkel-Kölcsey
Himnuszával fejezte be méltó módon a
lelket gazdagító, magasszínvonalú
előadást.

Turóczy Zoltán püspök Nyíregyházá-
ról vasárnap délután érkezett Debre-
csebe. Az állomáson az evangélikus
egyházközösség és a Filléregylet népes
küldöttsége fogadta. Tomcsányi Gábor
felügyelő az egyházközség, dr. Horvay
Róbertné négyzeti ügyvezető elnöknő a
Filléregylet nevében üdvözölte a püspök-
öt, aki meleg szavakkal válaszolt. Az
állomásról rövid tartózkodásra az evan-
gélizmus lelkesülte ment a püspök.

Az előadást után a négyzeti társas-
vacsorát rendezett Turóczy Zoltán tisz-
teletére az Arany Bika Bocska-terme-
ben, ahol az Arany Bika kitűnő étel-
ei és italai mellett kedves hangulatban
volt együtt a társasvacsora közönsége.
Pass László tb. esperes, lelkes üdvöz-
ölte pohárköszöntőjében a püspököt,
aki válaszában arról beszélt, hogy min-
den állami szociálpolitikai és hatósági
segélyezés mellett is szükség van a nő-
egyleti jótékonyagra.

**Posztó és gyapjuszövet
szükségletét szerezzé be
Mikónál**
Piac ucca 4. szám.

**A tilosban legelésző juhok miatt
ugyonverie társát a furtai juhász**

Hírt adtunk már arról, hogy a fur-
tai határban megverték Rácz István
73 éves juhászt, aki sérülésébe bele-
halt a berettyóújfalui kórházban. A
debreceni vizsgálóbíró befejezte a viz-
gálatot a verekedés ügyében és meg-
állapította, hogy Safián János juhász
verte el annyira az öregot, hogy az
meghalt. A tilosba tévedt juhok miatt
vesztek össze, Safiánt letartóztatták.

**A bellegelői robbanás áldozatai közül a flú után
meghalt az apa is**

A bellegelői borzalmas szeren-
csétlenség négy áldozata közül vas-
árnap délután a sebészeti klini-
kán 72 órai haldoklás után meg-
halt Orha György 54 éves földmű-
ves is, anélkül, hogy eszméletre
tért volna. A robbanás sérültjei kö-
zül Orha György már a második
halálos véget ért áldozat, mert fia,
Orha Sándor 18 éves napszámos
még közvetlen a szerencsétlenség
után a sebészeti klinikára szállítás
közben meghalt a mentőautóban.
Orha György sérülése is olyan sú-
lyos volt, hogy az orvosok már az
az első pillanatban valószínűtlene-
ket tartották életbenmaradását,
azonban mindent megkíséreltek
megmentése érdekében. Többször
vératömlesztést hajtottak végre
rajta, azonban a robbanás kopo-

**Egyesületi
vezetők
figyelmébe!**

Belépőjegyet, meghívót, műsört, plakátot, villamos-
plakátot, szárdlapot, tagsági igazolványt, belépő
nyilatkozatot és minden egyéb nyomtatványt!

LAPUNK NYOMDÁJA

a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Részvénytársaság
József kir. herceg ucca 1. szám. — Telefon: 27 89
(Vigomai bejárat mellett) — Arany Bika bérház.

Debrecenben 1899-ben megjelent első
verseskötetét az ereklyekönyvtárnak
adják át.

Sőregi János múzeumigazgató átvette
dr. Gulyás Páltól a relikviáknak már
Debrecenbe érkezett részét, közöttük
Adynak több mint 40 kötetben még
meg nem jelent verse, a Hatvány La-
joshoz intézett összes levelei, Ady ír-
tolla, pohara, továbbá az Adyra vonat-
kozó teljes újságiradalmgyűjteménye
és valamennyi kötetének dedikált pél-
dánya foglal helyet.

Német regényíró Debrecenben

Nagy érdeklődés mellett tartotta meg
tegnap este a Déri-múzeumban Hohl-
baum Robert német regényíró előadá-
sát. Dr. Heybey Wolfgang egyetemi né-
met lektor üdvözölte a vendéget, ki a
„Zweikampf um Deutschland” című re-
gényből adott elő részletet, amely gróf
Andrássy Gyulának az osztrák korona-
tanácsban elmondott hatásos beszédét
tartalmazta. Az osztrák-porosz háború
korai kitörését akadályozta meg ez a
beszéd, amely a háborús hangulatot a
népi és vérségi kötelékekre való utalás-
sal egyszerűen megváltoztatta a kor-
ronatanács határozatát, amelyet maga
Ferenc József nyilvánított ki. A „Der
Mann aus dem Chaos” című regény-
részlet, valamint a bemutatott költemé-
nyek nagy hatást váltottak ki a közön-
ségtől.

Hohlbaum Robert egyébként hétfőn
megtekintette a város nevezetességeit
és elragadtatással nyilatkozott a látot-
tak történelmi levegőjéről, mely — úgy-
mond — az első pillanatban megérin-
tette.

**Tizennégy betörés tettesét fogták
el Debrecenben**

A tegnapi napon a rendőrség kézre-
kerítette az utóbbi időkben Debrecen-
ben sorozatosan elkövetett betörések
tettesét Lévi Gábor 39 éves cipészegéd,
jelenleg lakás- és foglalkozás nélküli
egyéni személyében.

Lévit az állomásról fogták el a detek-
tívek, amikor észrevette, hogy Debre-
cseben kezd forró lenni számára a ta-
lal, Budapestre akart szökni. Előállítot-
ták és kihallgatása során kiderült, hogy
Debrecenben 14 különböző betörést és
csalást követett el. Lopott mindent, ru-
hától kezdve cipőfelszerésig, szalonná-
tól más élelmiszerekig. A lopást sok-
szor annyira vitte, hogyha egy udvaron
meglátott egyébként egészen csekély
értékű tárgyat, mint egy fűrészelő ba-
kot, akkor azt sem tudta otthagyni. A
lopott holmikat orgazdájánál értékesít-
tette, de hogy ne csináljanak azok sem
vele jó vásárt, állandóan visszalepta
azokat tőlük és legközelebb más helyen
értékesítette. A betörések lopással szer-
zett tárgyakért kapott pénzt kocsmák-
ban verte el Lévi Gábor, aki egyébként
többszörösen büntetett egyén.

— A debreceni ügyészség megadta
a temetési engedélyt Ember János res-
szére, aki mint megirtuk a Hortobágy
folyó jegén át a vízbe zuhant és meg-
fulladt. Ember János erdőtelepítő
munkás volt és a Hortobágyon lakott
az Ökörföldön.

**Fregoli és
hosszúujju
pulloverek
Frank Imrénél**
Arany Bika

**Csütörtökön lesz az első egytálételes nap
Debrecenben**

A hústalan napokra és arra te-
kintettel, hogy kedden és szomban
vászár van Debrecenben dr.
Kölcsey Sándor úgy határozott,

hogy az egytálételes napot a ven-
déglok, kávéházak, kifőzések csü-
törtökön kötelesek megtartani.

**Dr. Baranyai Béláné
és dr. Gyöngyössy Róbert előadása**

Vasárnap délután szépsikerű ünne-
pélyt rendeztek a helybeli Mária kon-
gregációk a parista gimnázium dísz-
termében nagy és előkelő közönség je-
lenlétében.

Bevezetőül Kodály Ave Mariaját éne-
kelte el a Svetits-intézet leánykongre-
gációinak énekkara tökéletes összhang-
ban M. Aura nővér vezényletével. Utána
dr. Gyöngyössy Róbert, az urak kongre-
gációjának prefektusa, mondott ünnepi
beszédet. A kongregációk „életteréről”
beszélt, amely az örök élet tere, ennek
a jelvénye a krisztusi kereszt. Beszédé
további során a Mária-tisztelet nemzeti
fontosságáról szólt. Szent István a
Boldogságos Szűznek ajánlotta fel or-
szágát s ez a körülmény mentette át a
nemzetet a századok vérzivatarain,
megpróbáltatásain keresztül.

— De — emelte fel szavát dr. Gyön-
gyössy — a Boldogságos Szűz nem a
Kárpát-Duna Nagy Hazát, hanem a
Regnum Marianumot vette pártfogásá-
ba. Erre a pártfogásra csak addig szá-
míthatunk, ameddig ebben az ország-
ban Mária-tisztelet lesz.

A nagy tapsal fogadott beszéd után
Turesányi Irén tanítónő zongorázott
művészi, majd Juricskay Géza szav-
alt kiforrott tudással egy Mécs-verset.
Hornák Valéria hegedült pompás fel-
készültséggel Bögel Anna zongorakísé-
retével, majd dr. Baranyai Béláné, egye-
temi tanár neje, olvasta fel nagy érde-
kességgel várt előadását „A nő és a csal-
ád” címen. Dr. Baranyai Béláné, aki
porosz származású, párhuzamot vont a
német és a magyar tulajdonságok kö-

zött. Mindvégig értékes előadásában a
rendkívül találó megállapítások egész
sorát találhattuk. A magyarban sokkal
több a nemzeti érzés, de kevesebb a
szociális, a magyar sokkal büszkébb, de
ugyanakkor többet vár a köztől. Utána
a nő helyzetét vizsgálta, kötelességeit
ismertette. A cselédkérdés, a gyermek-
nevelési problémája, anyaság és vallás
kérdésel mind-mind fejtegetés tár-
gyalva lettek mindegyik kiterjedő elő-
adásában.

A közönségre mély hatással volt dr.
Baranyai Béláné előadása. A gazdag
műsor a kongregációs himnusz elénk-
lével ért véget.

**Az Ady-relikviákat átadják
a Déri-múzeumnak**

Azokat a nagyértékű, irodalomtörté-
neti becsű Ady-relikviákat, melyeket dr.
Földessy Gyula az Ady Társaságnak,
illetve örök letétként a Déri-múzeumnak
adományozott, vasárnap délelőtt
adta át az Ady Társaság elnöksége dr.
Sőregi János múzeumigazgatónak. Egye-
előre még nincsen a teljes anyag Deb-
recenben, de máris közel 200 páratlan
becsű Ady-kézirat, levél került a mú-
zeum birtokába.

A megállapodás dr. Földessy Gyula,
az Ady Társaság elnöke, dr. Gulyás Pál,
a társaság ügyvezető elnöke, dr. Tóth
Béla és dr. Sőregi János múzeumigaz-
gató között olyan formában jött létre,
hogy dr. Földessy Gyula az Ady-relik-
viákat az Ady Társaságnak ajándé-
kozta oly feltétellel, hogy azt az Ady
Társaság örök letétként a Déri-
múzeumban helyezze el. A múzeum igaz-
gatósága egy földszinti szobát, az ed-
digi kutatószobát e célra rendelkezésre
bocsátja kellő felszereléssel, a helyisé-
get Ady-szobának nevezi s Adynak, va-
lamint kortársainak Adyra vonatkozó
relikviáit, az itt összegyűjtött és lehető-
leg az egész Nyugat-kor szellemi ter-
delzését felölelő könyvtárt a kutatók ren-
delkezésére bocsátja. A Déri-múzeum
igazgatósága kikötötte, hogy Adynak

**Órák, ékszer, ezüstnemi
olcsón vásároljon**
Sretter János óras és
ékszerész
Batthyányi u 13. sz.

Pest

Legelőször hozza
a legirisszebb híreket
a világ minden tájáról!

Béruitót

legolcsóbban kaphat
 Telefon: **Rosenthal Józsefnél**
 27-95. Vörösmarty-utca 18. sz.

H I R E K

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
 Debrecen, József kir. herceg u. 1. szám.
 Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás),
 éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta
 3.— pengő, negyedévenként 9.— pengő,
 félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő.
 Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGÁLTATÁSA
 december 7-én reggel 8 óráig
 december 14-én reggel 8 óráig:
 „Kígyó”, Piac u. 51. Telefon: 30-95.
 — „Tisza”, Péterfia u. 61. Telefon:
 24-52. — „Csillag”, Árpád tér 1. Tele-
 fon: 29-82. — „Szent Háromság”, Ho-
 mokkert, Szabó Kálmán u. 14. Tele-
 fon: 17-09. — „Mátyás király”, Nyil-
 lastelep, Vámospécsi út 16. Telefon:
 13-83.

**A Kollégiumi Kántus menjen
 Amerikába körútra,
 amin a viszonyok megengedik**
 Dr Vasady Béla megszívlelendő
 gondolata

A Kollégiumi Kántus Jámor Ferenc kegyes alapító emlékére nagyon szép ünnepélyt rendezett vasárnap délután a Kollégium disztermében. A Kántus szép gyászéneke után dr Vasady Béla egyetemi tanár mondott beszédet, amelyben nagyon érdekes gondolatot vetett fel, nevezetesen azt, hogy a Kántus érdekes missziót teljesíthetne, mely méltó lenne a Kollégium 400 éves jubileumához is. Azt javasolta Vasady Béla, hogy a Kántus a jövőben — amikor erre lehetőség nyílik — menjen amerikai körútra.

A mindenképpen megszívlelendő gondolatnak bizonyára élénk visszhangja lesz, hiszen a hatalmas siker egy pillanatra sem lehet kétséges, sem pedig az, hogy az amerikaiak a legnagyobb szeretettel fogadják a debreceni Kollégium Kántusát.

A műsorban a Kántus, Szendy Tihár, Székely István, majd dr Nagy Sándor főgimnáziumi tanár, aki nagy tetszéssel kísért kitűnő elbeszélést olvasta fel, továbbá Mándy Margit énekművésznő, Ujfalussy József, Deák Gábor szerepeltek és osztoztak az őszinte és nagy sikerben. A Kántust Szigethy Gyula főiskolai tanár vezényelte.

— **Teleki Pál gróf miniszterelnök visszaérkezett Erdélyből** a kétnapos marosvásárhelyi értekezletről, melyen teljes egészében feltárták mindazokat a problémákat, melyek sürgős megoldásra várnak, Varga József kereskedelmiügyi miniszter kijelentette, hogy a székelyföldi kiskereskedők és iparosok hitelezésére kétmillió pengős hitelkeretet boeszt rendelkezésre.

— **Ravasz László püspök vasárnap felszentelte a dunaparti „Hálaadás-templomot”**. Az új református templom felszentelésén Ravasz püspök az új világ építéséről beszélt. Aki nem vesz részt — mondotta — a közös építésben, ellenségévé válik Istennek, a nemépítő ember lázadó, romboló, sáfáni szerzemény, az ilyen Isten megítéli és megátkozza.

Schön Sándor
 kesztyű kötszer és
 orvosi műszertárat
 az Alföldi palotába
 (Csopó u. sarok) helyezi át. Takarékoság!

Karácsonyra

hasznos ajándékokat vegyünk.

Retikült, bőröndöt, irattáskát, nessesert, pénzárcát

FEUERMANN bőröndösmesternél

Piac u. 26.

Gambrinus átjáró.

Elvem jó árút olcsó áron!

A szombati Székely-est közönsége.

— A Kormányzó hitvese ünnepélyes keretek között nyitotta meg a MANSZ Budapestben megnyíló erdélyi kiállítását.

— **Kornis Gyulát választották a Petőfi Társaság elnökévé**. A Társaság bizottságot küldött ki, hogy a Petőfi állítólagos szibériai sírjáról szóló híreket megvizsgálja.

— **Nagykörösön zászlót bontott a Széchenyi Munkaközösség**. Célul jelölte meg dr Kéter Ernő ünnepi beszédében, hogy Magyarországon egyetlen ember se legyen ruhátlan, kenyértelen és az ország a magyaroké legyen.

— **Zemplén Géza egyetemi tanár előadást tartott** Berlinben a szénhidrát kutatásokról. A Német Kémiai Társaság aranyplakettal tüntette ki a professzort.

— **600.000 pengő kárt okozott a földrengés Sepsiszentgyörgyön**. A város tulajdonát képező villákban százezer pengő a kár.

— **A Debreceni Keresztény Ifjúsági Egyesület emlékünnepélye** ma d. u. 5-kor lesz a Déry Múzeum előadótermében. Az ünnepély központjában Mitrovics Gyula egyet. rektor emlékbeszéde áll. A műsort művészi számok egészítik ki. Az egyesület elnöksége minden KIE tagot és a mozgalom minden barátját várja.

— **A Tiszántúli Szépművészeti Céh** est-törtétkön délután 6 órakor tartja ez-idei első felolvasó ülést a Kollégium disztermében. A hosszabb hallgatás után vidéki felolvasásai előtt teljes erővel indul a Céh jövőre kitűzött céljai felé; felkeresi már január 4-én Szalmárnémét, majd Nagyváradot, Erdély és a Tiszántúl szellemi központjait s így természetes, hogy a különben is magas színvonalú irodalmi est elé különös érdeklődéssel tekint Debrecen közönsége. A Céh célkitűzései, irodalmi s esztétikai terveit Bot Andor egyéni formában ismerteti a műsor keretében. Belépődíj nincs.

— **Naményi Gyorsíróiskolában** december hónapban kezdőtanfolyam — Batthyány u. 1.

— **Orvosi hír**. Dr. Rugonfalvi Kiss István fogorvos rendelését áthelyezte Batthyány u. 2. I. emelet alá.

— **Dr. Grósz György** műfogorvos és sebész urológus katonai szolgálatából visszatérve ismét rendel. Hatvan u. 1.

— **TISZTELETTEL** értesitem kenyérfogyasztó közönségemet, minthogy a körülmények megengedik, továbbra is kiszolgálom fűszerkereskedőimmet, Beck Mór.

— **Egymázsás súlyú hatalmas vasdarabot** talált Gulyás József rendőrfőtörzsmester tegnap éjszaka a Csap utcán. Először azt hitte, hogy robbanóanyagot rejtettek el az úttesten, alaposabb vizsgálat után azonban megállapították, hogy gépalkatrész a talált vastárgy, melyet valószínűleg elloptak és azután a tettes meguntta cipelni és az úttesten hagyta.

— **A vendéglátóipar szilveszterre és farsangra a korlátozások felfüggesztését kéri**, mert a vendéglátóiparra a szilveszter és a farsangi bevétel döntő jelentőségű. A szakiparosok elnökének nyilatkozata szerint az új korlátozó rendelkezések majdnem kizárólag a vendéglátóipart terbelik és éppen ezért a legforgalmasabb napokon enyhíteni kell a korlátozásokat, hogy a szakma súlyos csapást ne szenvedjen.

— **Kitűnően sikerült vetítettképes előadást** tartott a kormányzóról Mezey Béla lelkipásztor a nyilastelepi gyülekezeti otthonban. Ugyancsak vetített képeket mutat be Erdély néhány gyönyörű részéről.

— **Kalenda Lóránt és Kupinszky Sándor tanácsnok helyszíni szemlét tartottak az inségmunkások által munkába vett területeken**. A Létai úton, a Bózzay telepen és a vágóhidnál levő Feketeréten húzódó Véresárok-nál nézték meg a munkák előrehaladását és egyúttal azt állapították meg Kupinszky Sándor, hogy hol mennyi embert lehet még elhelyezni. Kupinszky Sándor elbeszélgetett a munkásokkal, akik kijelentették, hogy az akkord munkabérekkel nagyon megvannak elégedve, mert most 3.50—3.70 pengőt keresnek naponként. Az öregebb embereket olyan helyen állították munkába, ahol napszámban dolgozhatnak.

— **A magánháztartásban is az egytálalélt követelte a fővárosi közigazgatási bizottságban** dr Nagy Sándor bizottsági tag. Kötelezni kell szerinte a magánháztartásokat a takarékosagra, ne csak a vendéglőkben étkezőket.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

x **Ünnepi ajándék fényképezőgép**
 már 4 P 40-től, különleges fénykép-
 albumok Berzéki fotószaküzlete, Piac
 38. (udvarban.)

— **Betörés a Monostorpályi úton**. Az elmúlt éjszaka ismeretlen tettesek betörték Danczinger Lajosné Monostorpályi úti fűszerüzletébe és onnan a kassza feltörése után 40 pengőt elvittek. A tettesek a külső rollót alkulesal felnyitva hatoltak be a helyiségbe. A rendőrség megindította a nyomozást a betörők kézrekerítésére.

— **A debreceni Ügyvédi Kamara** ma délután öt órakor rendes közgyűlést tart, melynek legfontosabb tárgya a kamara 1941. évi költségvetésének megállapítása.

FRISCH JÓZSEF
 ékszerész
 Szent Anna ucca 5.
 Mindennemű ékszerek készítése, átalakítása, javítása művészi kivitelben.
 Meglepően olcsó árak!

— **Hirdetés**. A kéményseprőipar gyakorlatáról szóló 1000—1935. K. M. sz. rendelet 2. §-ának 6. bekezdése alapján közhírré teszi az első fokú iparhatóság, hogy a megüresedett IV. személyjogi kéményseprési munkakerület kéményseprői tendonek ideiglenes ellátásával a 60515—1940. B. számú véghatározatával Lőrinczi József kéményseprőmestert, Miklós ucca 48. sz. alatti lakost bízta meg. Debrecen sz. kir. város első fokú iparhatósága.

— **A debreceni Iparos Ifjúsági Önképzőkör** sakkcsoportja folyó hó 13-án, pénteken este fél 8 órai kezdettel az Iparoskör helyiségében (Simonffy ucca 1/c) tartja **házi sakkversenyt**. Benevezni lehet kedden este fél 8 óráig Nagy László jegyzőnél. Csoportvezető.

— **Nem földműveléssel foglalkozó is szerezhet mezőgazdasági ingatlant** — állapították meg adott eset kapcsán Vas vármegye gazdasági bizottságának ülésén, kimondva, hogy semmi kifogás nem eshet az ellen, ha tisztviselő, vagy más foglalkozású egyén megtakarított pénzen földet vesz, ahelyett, hogy takaréka tenné azt. Aki mindegyik aron földet akar venni, azt bizonyosan a föld szeretete vezeti s attól ez a jog meg nem tagadható.

— **A Kóssuth utcán nagy tömeg szemléltette** hétfőn egész nap az Angó Királynő étterem kapujába közszemlére kitett hatalmas vaddisznót. A gyönyörűen fejlett vaddisznót debreceni vadász lötte a Bükk hegységben lévő Mátyásfalván. Az állat súlya 240 kiló, erős agyarái vannak és kemény sörtei. Debrecenben régen volt látható ilyen nagy vaddisznó és bizony sok-sok vadász irigyeit a szerencsét, akinek a szerencse puskaesőre adta a gazdag terítéket.

Karácsonyra legszebb ajándék egy ernyő az Ernyőszalonból Piac u. 77.

Gyászrovat

Hollik Sándorné 40 éves korában elhunyt. Temetése kedden 12 órakor lesz a Köztemető IV. ravatalozójából. Gebauer cég rendezi.

Polgár Csirkés Péter 66. évében elhunyt. Temetése ma délelőtt 11 órakor lesz a Köztemető 3. számú ravatalozójából. Lakás: Aczél uca 43. Temetését Bartha vállalata végzi.

Borbély Lajosné Rác Margit, cipész-mester neje, 49. évében elhunyt. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a Köztemető 3. számú ravatalozójából. Lakás: Lorántffy uca 6. Temetését Bartha vállalata végzi.

Moskovszky Endre fodrásmester 44 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a Köztemető 2/a. számú ravatalozójából. Engesztelő szentmise csütörtökön reggel félnyolcor. Lakás: Apafi uca 28. Temetését Bartha vállalata végzi.

Telegdi Kovács Andorné

sz. Kaynár Gizella, kir. törvényességi tanácselnök neje, Budapesten 60 éves korában elhunyt. Temetése 11-én, szerdán délután 2 órakor lesz a debreceni köztemető díszravatalozó terméből ág. evangélikus egyházi szertartás szerint. Lakása: Kálvin tér 3. Pusztai temetkezési intézet.

Nagyjelentőségű találmányt vezettek be az amerikai repülőiparban. Az újítás lényege egy ujonan feltalált és kikísérletezett acéltövezet alkalmazása, mely sokszorosan felülmúlja a duraluminium tulajdonságait. Az új repülőtalálmány forradalmi jelentőségű.

HURAY, iparkamara
T: 17-93

A debreceni nyomdai munkások székükben ismét megkezdtek ismeretterjesztő előadások sorozatát. Első alkalommal Szabó Kálmán, az Egyetemi-nyomda vezetője és dr. Jáki Gyula egyetemi magántanár, sebész-főorvos tartottak előadást.

A szállodai szoba matracába rejte a takarítóasszony a Hungária-szállóban egy dobozt talált, melyben 20.000 pengő értékű briliáns ékszer volt. Megállapították, hogy csempészek felejtették a fővárosi szálló ágyában az ékszereket. A bíróság elrendelte az ékszerek elkobzását.

A Szülők Iskolája ma, kedden délután 6 órakor az Ipartestület dísztermében (Simonffy utca 1-c, II. em.) tartja a folyó évben utolsó előadását: „Mik érdeklik legjobban a serdülő fiúkat” címen. Előadó Szemes Károly tanítóképzőintézet tanár. Közreműködik a Helyi Vasút „Harmónia” Dal-köre. Belépődíj nincs.

Budapesten csütörtöktől kezdődően este 6 óra 50 perckor kezdődnek a színházi előadások.

Feljelentette feleségét, mert titkára ellenére estélyi ruhát rendelt magának. A budapesti bíróság felmentő ítéletet hozott az asszonnyal szemben, akit magánokirathamisítással vádoltak, mert férje nevét annak kifejezett tilalma ellenére aláírta a ruha megrendelő lapjára.

Időjárás

A magyar medencében a mai napon száraz, enyhe idő uralkodott.

Jóslás: Éjszakai fagy, nyugati, északnyugati szél, kevés felhő, sok helyen köd, egyes helyeken, főként északon és keleten kisebb eső, vagy havazás. A nappali hőmérséklet alig változik.

A mészáros szakosztály elnöke lemondott. Tegnap este a mészáros szakosztály az Ipartestületben ülést tartott, amely tárgyalta Waldmann Géza elnök lemondását. Hosszú időn át kifogástalanul ellátta tisztét, most azonban elháríthatatlan akadályok miatt kénytelen volt lemondani. A szakosztály Waldmann eddigi munkája iránti elismeréssel és köszönettel vette tudomásul a lemondást és a szakosztály ügyeinek vezetésére Markovics Sándor mészáros és heutesmestert, a szakosztály alelnökét kérte fel.

Automatikus előlépcsési rendszer bevezetését kéri a számvevők a kormánytól a Számvevősegi Tisztviselők Egyesületének országos választmányi ülésén hozott határozat szerint.

Asztali teniszverseny. Nagy érdeklődés mellett zajlott le a debreceni KISOK asztali teniszverseny. 98 versenyző vett részt az összes versenyszámokban. A verseny folyamán a versenyzők szép bizonyosságát adták annak, hogy szeptember óta szorgalmasan készültek a versenyre. A rendező kereskedelmi iskola dícséretet érdemel. A részleteredmények a következők: Csapatversenyben indult 7 csapat. 1. Kereskedelmi iskola csapata (Miklós, Rác, Bicskei), 2. Gyakorló gimnázium, 3. Ref. gimnázium. I. oszt. egyéni versenyben indult 27 versenyző. 1. Miklós László ker. 2. Gyöngyössi Róbert gyák. gimn. 3. Rác István ker. Páros I. oszt. versenyben indult 11 pár. 1. Miklós-Lövel I. ker. 2. Rác-Bicskei ker. 3. Gyöngyössi-Forster gyák. gimn. II. oszt. egyéni versenyben indult 18 versenyző. 1. Csillag kat. polg. 2. Lövel II. gyák. gimn. 3. Bélaffy fémipari isk. 4. Matkó J. ref. gimn. 5. Molnár D. ref. gimn. 6. Szűcs ker. 7. Forster gyák. gimn. II. oszt. páros versenyben indult 7 pár. 1. Lövel II.—Vajda gyák. gimn. 2. Csillag —Bélaffy kat. polg. 3. Molnár—Matkó ref. gimn.

A háziorvos alkotója, Fodor József nyomorgó családjának N. N. két pengő adományozott.

A II. sz. Lorántffy Zsuzsánna cserkészleánycsapat Horthy ünnepére. Kormányzó Urunk névnapjáról kedves keretek között emlékezett meg vasárnap a Dóczy-intézet 11. sz. Lorántffy Zsuzsánna cserkészleánycsapata. Isten-tisztelet után a zászlókkal, zöld fenyőággal feldíszített tornateremben együtt voltak a tanárok, növendékek és cserkészek, hogy egy rövid órát ennek a kedves ünnepnek szenteljenek. Horváth Károly gimnáziumi ének- és zenetanár meleg szavakkal köszöntötte a megjelenteket, majd az eredeti magyar dalok legszebbjeit dalolták el a gimnázisták vezetése mellett. Ezek a dalok a legelső magyar emberről s az általa visszaszerzett Erdélyországról beszéltek. Nagyon kedves volt Bojtor Margit verse, melyet szépen szavalt el maga a tehetséges szerző. Ruber Magda értékes beszédet mondott, kiemelve azt a nagy szeretetet, melyet érez minden igazi magyar ember Horthy Miklós iránt. Kiemelkedett még Fuzsek Klári szép szavala, valamint a Király Pálma által előadott székes ballada. Sok átérzéssel, igazi művészettel szavalt Király Pálma. Az egyes műsorszámokat Horváth Károly tanár konferálta be kedvesen és közvetlenül.

Színház, Film, Szórakozás

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Kedden este is a tegnap olyan nagy sikert aratott „Fenség fizetek” című vígjáték megy.

Szerdán este: „Sárgarigó fészek”, szelvények érvényesek.

Csütörtökön este: „Tokaji aszu”, mérsékelt helyárrakkal.

„Fenség fizetek”

Meughan W. Somerset az új gazdagok szatiráját írta meg ebben a darabban, mely ha nem is éri el a kitűnő angol író magyar színpadokon bemutatott előző darabjainak, a „Levél”-nek, „Eso”-nek, „Szent láng”-nak színvonalát, azért igazi író kezére valló szellemes alkotás. Vitéz Tolnay Andor társulata elsőrangú előadásával bebizonyította, hogy nemcsak operett-, hanem prózai előadásra is kiváló művészek állnak rendelkezésre. Az előadás igazi meglepetése Lendvay Lajos remek alakítása volt. Ez a rokonszenves fiatal színész annyi tehetséggel, érett művészettel vitte színpadra Jack figuráját, hogy a legteljesebb elismerést érdemi hibátlan teljesítményéért. T. Medgyessy Juci gyönyörűen zengő beszéde, finom, a legkisebb jeleneteket is színnel, ötlettel megtöltő játéka egy aránylag súlytalan szerepben is magára vonja a figyelmet. Daniss Győző gróf Bremer alakjában bizonyítja be, hogy igazi művészeknek nincs „kis szerep”. A parnevű házaspár figuráját a kitűnő Polgár Gyula és Katona Emmi izes komikummal, jó karikírozó készséggel viszik színpadra. Komoly tehetség Szógi Arany és ügyes színész Burányi László. Sággy István mint prózai színész is komoly érték. Kitűnő, egyéni ízű alkotás Gárdonyi László Hollandja, Chapó Il-dikó, Mándoky Kálmán, Benkő Béla és Szabó Jutka kifogástalan alakítással járulnak a sikerhez. Daniss Jenő rendezése színes, ötletes, művészi munka. A kitűnő előadás több közönséget érdemelt volna.

Legszebb és legolcsóbb karácsonyi ajándék egy művész fénykép Színpal mestertől

Társulati kitüntetések v. Tolnay direktor névnapján

Vitéz Tolnay Andor színgazgató szombaton este az Arany Bika Bocskay-teremben a hagyományos keretek között tartotta névnapját, melyre hivatalos volt a társulat minden tagja és a sajtó tagjai. Megnyitott Daniss Győző rendező vezényletű üdvözlést a társulat tagjainak a Tábori Színház vezérére, vitéz Tolnay Andorra és hitvesére. A kitűnő direktor ezután a társulat mult szezonban leg többször játszó tagjainak, Lendvay Lajosnak ezüst cigarettatárcát nyújtott át, a társulatnál öt éve játszó Mándoky Kálmánt pedig értékes gyűrű átnyújtásával „testvér”-ré fogadta kedves hangú, szellemes beszéd kíséretében. A társulat nevében ezután Daniss Győző köszöntötte fel vitéz Tolnay Andort, akit a segédszínészek részéről Gazsi Erzsébet üdvözölt megkapóan kedves hangú szavakkal. Gárdonyi László humoros strófákat olvasott fel a társulat tagjairól. Lendvay Lajos a kitüntettek nevében mondott köszönetet. Ezután a társulat, mint vitéz Tolnay Andor direktor vendége, meleg, bajtársias szellemben, kitűnő hangulatban maradt együtt a késő éjszakai órákig, elárasztva szeretetük jeleivel a kitűnő színgazgatót.

SPORT

Magyarország—Horvát bánság 1:1 (1:1). A magyar válogatott a zágrábi oroszlanbarlangban is döntetlent ért el, azonban rendes pályán gólokkal győzött volna. Salakos talajon, mely sárban folyt le a mérkőzés, a horvátok Wölfl fejeséből megszerzik a vezetést, de pár

Karácsonyi játék vásár

Széchenyi u. 18. udvarban.

Takarékoságra is!

perc múlva Sárosi III. szabadrugását Spielmann hálóba vágja és ezzel egyenlített. A második félidőben erősen áll a mérkőzés a magyar csapatnak, de Spielmann bombáját a kapuléc menti, Gyetvai nagy lövését pedig Glaser bravúrral hárítja el. A magyar csapat legjobbjai Bíró, Sárosi III., Polgár és Bodola voltak.

Nagybánya csapata kiverte a BSzKRT csapatát az Erdélyi Kupából, 1:1-re játszott Budapesten és döntetlen esetén a vendégcsapat megy tovább. Szeged 3:1-re verte a Kolozsvári AC-ot, a WMFC 5:3-ra Kispeszt csapatát.

A Tisza-csoport elmaradt, utolsó mérkőzésén Ózd csapata 2:1-re verte a Pécet TK-t.

A vasutasbajnokság győztese a Szolnoki MÁV lett, miután vasárnap döntetlenül játszott a szombathelyi Haladásal, első mérkőzését pedig 3:2-re megnyerte.

Kiss Gábor, a DTE főtákarát, akit főszolgabíróvá kinevezése elszólt Debrecenből, az Arany Bikában rendezett búcsúvacsorán megkapó keretek között búcsúztatta Debrecen sporttársadalmát. Fux Antal nagyhatású beszédében mutatott rá Kiss Gábor érdemeire, melyek odatartoznak Debrecen sporttörténetének legragyogóbb lapjaira. Majd megkapó szavakkal méltatta Mogyorósy Győzőnek és Tóth Lajosnak gyönyörű eredményeit, köszönetet mondva ezekért az eredményekért Schmidt Gyula testnevelési tanárnak is. A felszólalásra dr. Kiss Gábor válaszként szép beszédet.

A Cégesapok Ligája kimondta feloszlását inkább, minthogy beolvadjon az MLSz-be. A liga vagyonát a Horthy Miklós Repülőalapsra hagyta.

Visszaállítják az MLSz önkormányzatát a jövő év elején — jelentette be Gidófalvy miniszteri biztos.

A DEAC tornászai kitűnően szerepeltek a főiskolai újonc tornászviadalon. Vermes Ióengésben, korlátlan és összetett versenyben első helyet szerzett, de Cseke, Polányi és Márton is remekül szerepelt.

Értesítem a DTE atlétikai szakosztály tagjait, hogy a tornatermi edzések minden héten hétfőn délután 4—7 óráig és szombaton fél 7—9 óráig lesznek megtartva az egyesület tornatermében. Ezekben a tréningekben minden tag köteles megjelenni. Szakosztályvezető.

Folyó hó 12-én 7 órakor a DTE ökölvívó szakosztálya ülést tart az egyesület tornacsarnokában. Czuna Ferenc tanár.

Új fénykép kiállítás BERZEKI fényképez minden kirakataban.

Közgazdaság

Terményüzede. Búza: 78 kg-os 23.70, Rozs: 71 kg-os 19.70. Árpa: Sörárpa, kiváló 26.80, sörárpa, elsőrendű 25.80, sörárpa 24.60, 68 k-gos ipari 23.20, takarmány, 65—66 kg-os 21.20, takarmány, középminőségű 20.20. Zab: 41 kg-os 22.05. Kukorica: Új 17.60.

A ferencvárosi sertésvásár összfelhajtása 449 darab. Vásári állományból angol hússertésfelhajtás 172 darab. Az irányzat élénk. Árak: uradalmi zsírsertés páronként 340 kg-on felül 160, szedett sertés III. 142, angol sonkasertés I. 152, II. 142—148 fillér kg-ként.

Karácsonyra felnőtteknek ajándéktárgyak
gyerekeknek játékok
Kántor Ernő és Társától

Karácsonyra ékszer
ezüstneműt
órát
Nagy választék!
Olcsó árak!
Széchenyi u. 1
Rostyától vásároljunk.

8 1940 december 10., kedő

Keresik a piacon a kövér libát, kacsát és a pulykát

A debreceni élelmiszerpiacon megélénkült a forgalom, a szárnyasokat nagyban vásárolják és ez nemcsak az ünnep közeledése miatt történik, hanem azért is, mert a község rájött arra, hogy olcsóbb húst kap, ha szárnyast vásárol. A

mai világban igen sokat jelent a zsír és a kövér kacska, liba vásárlásával az izes hús mellett még bőséges zsírt is kap a vevő.

A debreceni sertésvásárra felhajtottak 162 darab kövér sertést, ebből eladtak 157 darabot. A sovány sertésből 395 darabot hajtottak fel, eladás 263 darab. Irányzat a piacon élénk volt. Árak: hizlalóbeli nehéz 150, szedett nehéz 144, szedett közepnehéz 142, szedett könnyű 138, szedett silány 132. Sovány koca 130-140, süldő 140-150.

APRÓHIRDETÉSEK

ALKALMAZÁST nyer férfi

Jócsaládból való fiút szobáé tanulóknak felvesz Szilágyi, Péterfia u. 37. 1675

Egy ügyes kifutó fiú felvételt, aki pékségben volt. Szalay sűtőde, Csapó 73. szám. 1344

ALKALMAZÁST keres férfi

FiataleMBER délután fél 3-tól bármilyen munkát elvállal, lehet ügynökség is. „Bármilyen munkát vállal” jelígyére kiadóra. 1689

ALKALMAZÁST nyer nő

Hölgyfodrász kisasszony, aki az uriban is jártas, azonnal felvételt, Ivanovits, Kossuth utca. 1704

Egy hölgyfodrász kisasszonyt és egy tanuló felveszek. Kiss, Csapó u. 37. 1720

Gyakorlott segédleányt állandó munkára női szabóságba felveszek. Varga u. 12. 1719

ALKALMAZÁST keres nő

Intelligens lány iródai állást keres, jó gépirritudással. Jelígy: „Jelnyem szerény”. 1792

HAZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Lakást adok lakarlásért magánosnak vagy párnak. Méliusz tér 4. 1707

Bejárónót keresek Kalvin tér 19. szám III. em. 26. ajtó. 1695

Bejárónót azonnal felveszek. Arany János u. 54. I. em. 5. 1718

Megbízható, tiszta bejárónót hosszú bizonyítvánnyal délelőttre azonnal felveszek. Gaálné, Döegenfeld tér 4. 1713

AJANLAT

Használt varrógépek nagy választékban. Varrógép- és gépjármű minden géphez. Javítások jótállással. Vétel, csere, kölcsönzés. Csapó u. 101. Műszerész. 790 12. 26

Elegáns női kabátok, fordítások, újjáalakítások 12 pengőtől csak „Margónál”, férfiere berendezett divatszabóságában, Bethlen 29. 310 12. 17.

Fagymentes vízvezeték csúttakat, fürdő, angol WC berendezéseket szak szerűen készit Kolozsvári, Csapó 56. 43 12. 14.

Bécsben képasított zongorahangoló olesón lelkiismeretes munkát végez. Ebenstein Márton, Csokonai 17. Telefon 30-89. 389 12. 20.

Blondel és fafaragott képket keretkészítőnél megrendelhetők Gajdos aranyozónál. Piac u. 63. 462 12. 24.

Villanyzerelést és javítást szakszerűen és pontosan készit Tóth István, Kar uca 31. sz. 652. 12. 24

Önkéntes urak már most rendeljék meg egyenruhájukat, Tegdes szabónál, Kálvin tér 19. sz. 878 12. 28.

Báránypelésű bőrkeztűk legolcsóbban beszerezhetők Kiss Béláné főző- és háskötőüzemében, Kossuth u. 59. sz. 621. 12. 24

Tűkgyártás, üvegszilolás, hibás tűkrok foncsorozása, előszoba, fürdőszobátűkrok Sipkovitsnál, -agyvárád u. 15. Telefon 22-96. 484 12. 25.

Ocska nyakkendőjét újjáalakítom, javítom, fordítom szakszerűen, fil-lérekért. Timár uca 13. 163 12. 17.

Köresolya 3 pengőtől, vilánykörtecsere 20 fill. rádiók, gramfonok, ajándéktárgyak. - Vagyonmentő, Hunyadi u. 22. szám. 788. 12. 26

Legolcsóbban fest, tisztit, férfi és női ruhákat Weisz, Arany János u. 29. szám. 1210 vv

Aranyat, ezüstöt, brilliánt legmagasabb áron bevált Pollák Endre ékszerész, Hatvan u. 2. 789 12. 26

Szormebundát legújabb divat szerint készit Kátana Vilmos szűcsmester, Simonffy 2. szám. 1701 12. 9.

Sanáncos tüzhelyek - szakszerű javítását, fűtött samottbetűs kályhák samottbetűs szakszerűen vállalom. Levensik lakatos, Csapó u. 87. 1506 1. 5.

Varrógépeket felújít, tökéletesen javít, új alkatrészeket behelyez, raktáron tart Nagy István, Széchenyi uca 6. 787. 12. 26.

Már 10 P-ért kaphat drapériás függönyöket, olesó forradékokat. - Rozmanné, Rothermere u. 36., keresz-épület. 1367. 1. 4.

Káposztás-kádak, boroshordók, sözodézsák elosó áron, javítások gyorsan készülnek. - Vargánál Hatvan u. 68. sz. 854 12. 31

Karácsonyra tartós dauert, szép frizurát csináltasson. Kohut fodrásznál, Püspöki p. lola, Déri-sarok. 816. 12. 27

Cserépkályhák átépítését hazai szén tüzelésre és minden szakmába vágó munkát felelősséggel vállal Laecko cserépkályhavállalat, Hatvan u. 4. Tel.: 27-93. 1928 1. 10

Szódodézsák, felfenekű hordók eladók, azok javítása gyorsan készit, Nap utca 4. Telefon: 32-83. 1715

Ékszeri, tört és fogaranyat, ezüstöt magas áron vesz Blattner, Csapó u. 83. Kézvó u. sarok. 1711

KERESLET

Aranyat, ezüstöt, brilliánt legmagasabb áron bevált Pollák Endre ékszerész, Hatvan u. 2. sz. 789 12. 31.

Tisztai köpenyt megvételre keresek. Gyapjú pulover, fekete csikós öltöny eladó. Péterfia 30. 1701

Zongorát vagy pianinót jó állapotban levőt, készpénzért vennék. - Címelt kérem kiadóhivatalba „Készpénz” jelígyére. 1709

ÉLELMISZER ITAL

Teljes tejet bármilyen mennyiségben átveszek, Marx terakat, Péterfia 52. szám. 1638

Técsői fajalma kicsinyben és nagyban állandóan kapható, olesón Széchenyi uca 22. délután 2-6 óráig Balogh-nénál. 1583

Izletes ebédkoszt ismét megrendelhető, Péterfia 30. Kapu alatt balra. 1701

Óbor, régi, néhány hordóval eladó, Trágyáért cserélhetek. Csapó utca 19. 1716

HANGSZER

Zongorák megbízásból eladók, hangolás, javítás Tanczer hangszerkészítő, Batthyányi u. 1. szám. 393 12. 31

Zongora helyszűke miatt jutányosan eladó vagy használatra kiadó, Értekezhetni Hadházi u. 26-c. 1694

BÚTOR

Rekamiek, fotelleket - Szabó kárpitosnál, Szent Anna városi bérház elsőrangúan készit. Telefon: 19-81. 27 12. 31.

Két darab használt régi íróasztal eladó. Cím a kiadóhivatalban. 588 vv.

Hármaszekerény, bőrkanaapé, üvegfal, ebéd-lő, háló, fürdőkád, rekamié, nagykályha sezlion eladó, Kossuth utca 49. Keresztépület. 1601. 1. 21

Sárgára festett puhafa háló eladó, megtekinthető Batthyányi u. 9. szám., kapu alatt 1-55 ajtó, reggel 9-től 11-ig. vv. 1324

Eladó ebédlőbútor, taxibilliárd, hálósobabútor, íróasztal, hálósoba, bőrgarnitúra, téllakabátok, írógép, vegyes bútorok, Csapó u. 16. keresztpüület. 1710

AUTÓ MOTOR KERÉKPÁR

Eladó Fiat 502. autó teljesen új gumikkal 700 pengőért. Simonyi út 36. 1210. vv.

Ford-Taunus, tizenötéret futott gyönyörű, majdnem új kis kocsi eladó. Cásthy kenyvkereskedés. 1520

ÁTADÓ ÜZLET VÉDELŐ

Sürgősen eladó jó meleteli I. osztályú férfi és női fodrászüzlet Kisújszálláson, Főter. Tulajdonos: Zsoldos János. 1698

ELVESZETT

Elveszett egy tanuló villamosbérlet a Bikától a színházig terjedő útvonalon, vagy a színházban. Megtaláló jutalomban részesül, ha beszolgáltatja kiadóhivatalunkba. 404

VEGYES

Álló kazán, engedélyes 7 négyzetméter tőző felülettel, olesón eladó. Cím a kiadóban. 270 vv.

Hálósobák, ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezések Szalmon bútorüzletben - Jó minőség, előnyös árak. Részletre is, Hunyadi u. 2. szám alatt. 604 12. 23

Gratológusnő bárkinek kézírásából biztos analízist nyújt, Széchenyi u. 43. 1696

Hatvan esomó akadémia eladó, Érdeklődni Kovács, Mester u. 29. 1699

Morzolt tengeriesutka ismét kapható az Istvánmalomban. 1690

Szappannak való zsíradékok szappanra becserelek. Pál szappanos, Kölesei u. 8. 1708 1. 25

KIADÓ LAKÁS egy szobás

Egy szoba-konyhás lakás azonnalra kiadó, Jerikó utca 30. szám alatt. 1534

KIADÓ LAKÁS két szobás

Kétszobás lakás melletti helyiségekkel azonnalra kiadó. Cím: Kiss cukrász, Batthyány 26. 402

KIADÓ LAKÁS három szobás

Háromszobás lakás át-helyezés miatt sürgősen kiadó, beszerzett tüzfával együtt. Blahóné utca 8. sz. földszint 1. 1691

BÚTOROZOTT SZOBA

Erkélyes, különbejárátú parkettes bútorozott szoba azonnalra kiadó Piac u. 10., II. Izbáznál. - Megtekinthető 12-3 óra között. - 1449. vv.

KÉTÁGYAS, központi fűtéses bútorozott szobát keresek. Ajánlatokat a kiadóba kérek „Jó bérlet” jelígyére. 131 vv.

Kényelmesen bútorozott különbejárátú szoba kiadó. Rákóczi 8. 1680

LAKÁST KERES

3 szobás villalakást keresek villamosmegálló közelében május elsejére. Modern keresztpüület külön kerttel vagy magános házépület szintén megfelel. Ajánlatok „Fizet fizető” jelígyére kiadóba kéretnek. 906 vv.

Két szoba, konyhás lakást melletthelyiségekkel együtt keresek azonnalra. Ajánlatokat a MÁV. üzletvezetőség portásához kérek. 1692

Két szoba, konyhás lakást melletthelyiségekkel együtt keresek azonnalra. Ajánlatokat a MÁV. üzletvezetőség portásához kérek. 1692

INGOSÁG VÉTEL

Hármaszekerény, bőrkanaapé, üvegfal, ebéd-lő, háló, fürdőkád, rekamié, nagykályha, sezlion eladó, Kossuth utca 9. Keresztpüület. 1601. 1. 19

Veszek használt bútor, varrógépet, zálogházból kiváltott tárgyakat, iróda-berendezést. Hívásra jövök. Csapó 16. 1717 1. 10

INGOSÁG ELADÁS

Betegtolókocsik,

eredeti régi ütögarnitúrák és alig használt írógépek, prizmas látesűvek, nagyobb méretű perzsaszőnyegek és Mária Terézia üvegszil-lárok igen olcsóért eladók. Ingóságközvetítőben, püspöki palota, telefon: 37-99. 1471 vv.

Indiai perzsa unda megbizásból eladó. Piac u. 79. az udvarban. 1579 vv

Ütöbunda, lábzsák, tisztírhák, bőrdnő, futószőnyeg, pokróc, nyereg. Glück, Bádogos u. 1584

Porszívó gép alkalmas áron eladó, 220 voltos. Csapó u. 9. szám. 1597

Eladó női barna bunda. Hajó u. 14. 1596

Fekete rézintarziás szalonszekerény antik órával, bordó halina szőnyeg, szmirna ágylelek, függönyök eladók. Piac u. 10. I. 2. 1714

Piros plüsz szalon, hat foteli, és egy 3 személyes. Villany ágymelegítő, kis réziüst, előszoba-luster, nagyon olesón eladó. - Megtekinthető Piac u. 77. keresztpüület, orvos. 1697

Egy női télikabát teljesen jó állapotban eladó, Teleki u. 79. sz. keresztpüület. 1687

Elköltözés miatt szobabútor, öntött vaskályha és egyéb háztartási dolgok eladók. Pozsonyi út 10. 1708

Sürgősen eladó ócska szín épületfa, cséplőszerény, daráló, Pesti utca 2. szám alatt. 1700

Járgány, szecsakavágó, Meidinger kályha eladó. Csapó u. 61. sz. 403

Egy életnagyságú olajfestésű Kossuth Lajos kép, gyönyörű kivitelben, széles aranyrámában, eladó. Társaskörök részére kiválóan alkalmas. - Megtekinthető egész nap Híd u. 10. sz. Bádogosinas felvételi ugyanott. 1693

GAZD. TERMENYEK

Megérkeztek Ungváry József ecelédi faiskolájából a gyümölcsfák - Magastárszú közméte nagy választékban. - Kaphatók: Garay u. 5. szám és Bethlen 14. sz. 75 12. 15.

Széna kettő kazal, peleya eladó. Nagyszepes 20. Makai. 1705

ELADÓ FÖLD

8 hold föld Bánkon. kövesútnál eladó, Kémalom u. 8. 900 12. 29

Eladó tanya a mikespercsi kövesút mellett, a Bellegelő 306-b. szám alatt. Értekezni lehet a helyszínen minden nap 1686

ELADÓ HÁZ

Rákóczi u. 8. számú nagyjövendelmű bérház üzletekkel eladó. 1386. 1. 6.

Eladó egy szép nagy család ház Percecs u. 26. számú, azonnal elfoglalható. Értekezni: Hatvan uca 26. szám. 1439. 12. 15.

Eladó egy szép nagy család ház Percecs u. 26. számú, azonnal elfoglalható. - Értekezni: Hatvan uca 26. szám. 1439 12. 17.

Homok utca 75. sz. 2 szobás családi ház 5500 P. - Keresztszegi utca 43. 25 éves adoménység 11000 P. Felével megvehető. Meghívva: Balázs Andor ingatlan-iroda, Rákosi Jenő u. 5. 1703

Vigkedvű Mihály u. 10. számú ház eladó. Értekezni lehet Nap u. 9. 1712

ELADÓ ALLAT

Kakasok javított sárga magyar, fiatalok ismét kaphatók, Hatvan uca 14., házfelügyelőnél. 1380

Bevezetőt feladó PÁLFI JÓZSEF Kiadósn feladó 197 SZIGETHY GYULY igazgató Kiadó és nyomó a BIZTANTULI KÖNYV- és LAKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG Feladó nyomdavezető SZIGETHY KÁROLY.

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — fl. Negyedévre . 3 kor. — fl.
VIDÉKEN: Félévre . . . 9 kor. — fl. Negyedévre . 4 kor. 50 fl.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Debreczen, Főtér Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

A képviselőház mai ülése.

Kilátások.

Távirati tudósítás.

Határozati javaslat: A képviselőház az elnöki jelentést egyértelmű helyesléssel tudomásul veszi, egyszersmind gróf Apponyi Albertnek, mint a Ház elnökének a nemzet közérzetével mindenben megegyező eljárásáért elismerését fejezi ki.

Ez az a határozati javaslat, melyet Bartha Ödön a tegnapi ülésen benyújtott, hogy Apponyi grófnak a Kossuth-ünnepen való részvételéért különös elismerést tolmácsolhasson. És e javaslat körül halasztódott a vita mára is. Széll Kálmán ugyan kényszerűségből maga sem ellenzi ezt a javaslatot, de arra valók a függetlenségi párt szónokai, hogy e hozzájárulás kényszerűségét méltóképp kiélezzék. Krasznay Ferencz és Rákosi Viktor volt szólásra följegyezve. Elég jó kezdet tehát. Ami a folytatását illeti, nincs mit

várni. Még egy csomó elnöki bejelentés és indítvány, meg az interpellációs könyv van hátra. Az osztályok kisorsolása és a bizottságok választása egészítette még ki a napirendet.

Parlamenti földbékák tehát nem jelentenek vihart. De az új parlament — úgy látszik — abban az egyben nem különbözik a régitől: kiszámíthatatlan, akár csak a Balaton. Ebben a perczen még felhőtlen, tiszta a szemhatár és szeliden fodrozódnak a hullámok: a következő perczen már viharfelhők tornyosulnak, orkán csapkodja a szenvedelmek hullámain s a süvítő viharba vészharangként csendül bele az elnöki csengő.

Egyelőre azonban csend van s a tegnap megígért elnöki pontosság is késedelmezik. Fél tizenegy van már és gróf Apponyi még mindig künn rendelkezik. Nem is foglalja el elnöki székét. Fél tizenegyor helyette Tallián

Béla alelnök lép az emelvényre, mert Apponyiról szólván a szönyegen levő indítvány, a házelnök alelnökével helyettesíti magát.

Elcsendesült a vihar, édes a nyugalom!

Ilyen a képviselőház.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Elnök: Talián Béla.

A mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása után, napirend előtt felszólal:

Rátkay László: Hibáztatja azt, hogy a királyi leiratot, a mely a kvóta megállapításáról szól, nem tüzték ki tárgyalásra. Pedig ez egy olyan fontos dolog, a melyet nem lehet így egyszerűen elintézni. Kéri az elnököt, hogy tüzze ki a leiratot napirendre. (Helyeslés a szélső balon.)

Széll Kálmán: Nem tett volna észrevételt arra nézve, hogy a kvóta-leirat tárgyalásra tüzessék ki, de akkor, a midőn ez a multban történt, mindjárt a leirat felolvasása után felállott egy képviselő és kérte a napirendre tüzését. Ez most nem történt meg. A képviselők közül senki sem szólalt fel a leirat felolvasásakor és a Ház ezt tudomásul vette. Ez alkotmányos formák közt történt, megváltoztatása preczedenst alkotna a jövőre nézve.

A tengerész legendája.

Irta: **Sienkiewicz Henrik.**

Volt egyszer egy hajó, Bibor volt a neve, olyan nagy és erős hajó volt, hogy még a leghevesebb viharoktól és hullámoktól sem kellett félnie. Kifeszített vitorlákkal repült keresztül még a torony magas hullámokon is és ércz mellével kettészelte a tenger tükre alatt levő homokzátányokat, — amelyeken más hajók menthetetlenül összetörttek volna. Egyre tovább ment, vitorláján ragyogott a napfény, s olyan sebesen haladt, hogy mindkét oldalán tajtékzott a víz.

— Pompás hajó — mondták a többi hajó tengerészei.

És néha néha meg is kérdezték a — Bibor legényeit:

— Hé, emberek, hová mentek!

— Ahová a szél hajt bennünket!

— Vigyázzatok! Ott sziklák és örvények vannak.

A figyelmeztetésre válaszul elhozta a szél a Bibor legényeik dalát:

Csak vigan előre!

Csak vigan előre!

Ezen a hajón nagyon boldogan éltek a tengerészek. Nagyságában és erejében bizva, semmi veszélyrel sem törődtek. Más hajókon vasfegyelem uralkodott, a Bibor födelzetén mindenki azt tehette, ami neki tetszett. — Az élet örök ünnep volt a hajón. A szerencsésen kiállott viharok — és szétzúzott homok-zátányok — csak növelték a tengerészek önbizalmát. — Azt hitték, hogy nincs olyan szikla, sem — olyan vihar mely a Bibor-t tönkretelhetné.

És csakugyan, a Bibor még a viharban is büszkén és pompásan vitorlázott.

Évek multak el. S nemcsak legyőzhetetlen maradt a pompás hajó, hanem még más hajóknak is segítsége és mentője volt és sok hajótörött találta menedékét a födelzetén.

De a szerencse lustává tette a tengerészeket. Egyre jobban kitanultak a mesterségükből.

Végre a legénység egészen elpuhult s nem tudta már azt sem, hogy mi az a kötelesség. Így történhetett, hogy senkisémet vette észre, mikor a hajó elkezdett göngyölni. — A bordái nagyon megkoptak,

büszke árbocjai félredőltek s vitorláját a szél megtépázta.

Némelyik tengerész szájából még megszólalt az észszava: Vigyázzatok magatokra! De a többség így válaszolt: Eh, mit! Minket egyszerűen a hullámok visznek tova!

Egyszerre vihar tört ki, olyan félelmetes, aminő azelőtt még sohasem tombolt a tengeren. Hatalmas vízszlopok támadtak, s rázudultak rémületes, tajtékzó dühvel a Biborra. A hajó minden pillanatban elveszhetett. Korhadt gerendái recsegték s egyszerre csak fölhangzott a hajón a rémes kiáltás: A Bibor süllyed!

Mikor a rémület első percei elmultak, a tengerészek szívét vak düh fogta el, mert szeretet és hűség volt bennük a hajójuk iránt. Az ágyukhoz rohantak s a vihartól fölkorbácsolt, habzó hullámokra lóttek. Aztán mindenki fölkapta, ami épen a kezébe akadt s elkezdte vele verni a tengert, a rettenetes tengert, mely a Bibort elakarta pusztítani. De a hullámok erősebbek voltak, mint a tengerészek. A víz elárasztotta és elhallgattatta az ágyukat.

Debreczen sz. kir. város n. é. közönsége szives figyelmébe!

Sietünk közhírré tenni, hogy a mennyiben az általunk bérelt „ARANY BIKÁ” szálloda üzeme czégünk alatt csak ez év végéig tart, minek folytán a még fenmaradt felszerelést és butorberendezést folytatólag szabad kézből áruba bocsájtjuk, az igen tisztelt érdeklődők cz alkalmat ne mulasszák el s hiányzó házi szükségleteikhez tartozó elsőrendű tárgyakat u. m. angol vaságyak, flanell takarók lepedők, tollpárnák s madráczokat feltűnő olcsó árak mellett mielőbb beszerezni sziveskedjenek.

„ARANY BIKÁ” szálloda bérlőtársaság.

Apponyi Albert gróf: Ő volt akkor az elnök, mikor a leiratot felolvasták. Ő azt ajánlotta a képviselőháznak, hogy a leiratot tudomásul vegyék. Elég hangosan olvasta fel, meghallhatta mindenki. A Ház pedig tudomásul is vette és ezt akkor ki is jelentette.

Kossuth Ferencz: A nyomtatott jelentésben nincs benne az a kijelentés, melyet Apponyi mondott, lehetetlen, hogy a gyorsírók eltévesztették volna. Ha a kijelentés megtétele volt, a gyorsírók feljegyezték volna. De ő maga nem hallotta azt. Hozzájárul Rátkay indítványához.

Tallián elnök: a jegyzőkönyvről bizonyítható, hogy Apponyi elnök kimondotta a határozatot.

Madarász József: Elfogadja azt, hogy Apponyi kimondta a határozatot, de alkotmányos elv az, hogy a leirat felett szavazás történjék. Csatlakozik Rátkay indítványához. Volt hasonló eset a múltban is.

Szell Kálmán: Mindig a szabad disszesszió embere volt. Ebben a házban objektív tárgyalásokat akart mindig meghonosítani és az ellenzék egy faktorának tekinti az alkotmányos életnek. Tegyenek indítványt és ő nem fogja ellenezni annak tárgyalását.

Thaly Kálmán: Számtalan hasonló eset fog ismétlődni. Kéri hivjanak össze egy zártülést, alkalmas időben, a melyen a Ház e hibáit és a szükséges javításokra az intézkedéseket megbeszélhetik.

Elnök: Miután a napirend második pontja indítványok és interpellációk felolvasása, nyugodjék bele abba Rátkay képviselő ur, hogy indítványát csak akkor tegye meg. (Helyeslés.) Bejelenti egyúttal, hogy a napirendről levenni kívánják a bizottságok megalakítását. (Helyeslés.) Akkor hát kimondja, hogy a bizottságok alakítását a mai napirendről levéve, a szerdai ülésre teszi át.

Krasznay Ferencz: a miniszterelnök eljárása nem volt legitim. Mert a népakarat ellen nem szabad cselekedni, a népakarattal szemben harmóniában kell állanunk. A miniszterelnök nem volt igazságos. Kossuth Lajos a nemzettel együtt kimondta az inkompatibilitást 1849 után, de annál az egyszerű törvénynél fogva, hogy akció, reakció szül. A miniszterelnök azt állítja első beszédében, hogy Kossuth Lajos össze-

férhetlenségnek mondta a Habsburg dinasztiát a magyar királylyal. Hát ez a mondása helytelen a miniszterelnöknek. Kossuth Lajos nem a személyekben találta az összeférhetlenséget, hanem az érdekek összeegyeztetésénél. És Kossuthnak ez a kijelentése nem izgatás volt, hiszen ő ezt csak magának tartotta. (Ugy van a szélső balon.) Felolvassa Kossuth emlékirataiból azt a részt, a mely erről szól. Hogy lehet ezután azt mondani, hogy Kossuth izgatott volna a fennálló renddel? Kossuth a dinasztia ellen soha személyes gyűlölettel nem volt. Ott van az a levele, a melyet a szegedi nagy árvíz alkalmával írt, mily szépen emlékezik meg abban a jóságos magyar királyról. Hát ezek után, mi joggal sánczolja el a miniszterelnök a nemzettől királyát, mi joggal akar külön hivatalos hazafiságot teremteni? (Ugy van! Ugy van!) Felolvassa Kossuth egy levelét, a melyben azt írja, hogy hazajöjné szívesen, ha megnyílnának előtte az ország kapui és hű állampolgár lenne. Történelmi adatokkal bizonyítja, hogy Kossuth helyesen járt el. — (Tetszés. Szónokot sokan üdvözlük.)

Rákosi Viktor: Nehezen esik, hogy a Házat e ragyogó palotában úgy ne szólítsa: Méltóságos főrendek! E Ház nem felel meg a népképviselőnek és nem tudja, hogy a nép elhiszi-e neki, hogy ebben a csifra palotában is megemlékeznek róla, az ő szegénységéről. Rabmadarak vagyunk ebben a csifra kalitkában. A miniszterelnök ne legyen stilszerűtlen. Ebben a góthstílusú palotában ne csináljon bizarszerű politikát. A magyar parlament olyannak látszik, mint egy sárkány, nem kétfejű sárkány, de papiros sárkány, a melynek madzagját Bécsből ránczигálják. (Derültség.)

Barabás Béla: elég szegény!

A Kossuth kérdésnél elismeréssel adózik a miniszterelnöknek, hogy volt bátorsága abban nyilatkozni. Csakhogy ezt a bátorságot nem mindig őrzi meg, legkevésbé pedig, a mikor Bécsbe megy. Mert úgy vannak a bécsi utazásokkal, hogy derakukat és nyakukat ott hagyják Pozsonyban a vasuti állomásnál. (Derültség.)

Szó! Csak egy nyakam van!

Rákosi: De az puha! (Derültség.)

Barabás: És hajlik!

Rákosi: Nevetséges eljárás, hogy a miniszterelnök ketté vágja Kossuthot; az egyiket elismeri, a másikat letagadja. Ezzel ketté vágta magát a nemzetet is. A kormány elmaradt a Kossuth-ünnepéről, de hát melyik nemzeti ünnepnél van jelen? Egyiknél sem. A nemzet élet-halál harcot vív, mert semmi kérdése nincs megoldva. És ebben a halál harcban teljesen magára van hagyatva. Ő jó hazafi, lojális, imádja a láthatatlan istent, de nem tudja imádni a láthatatlan királyt. (Ugy van!) Tragikus a nemzet sorsa. Mikor erőt kell meríteni a küzdelmekhez, el kell fordulnia vezetőitől és a halottakhoz kell menni. Hogy mi volt Kossuth? Azt röviden megmondja: Kossuth apánk Imádják csak önök a kétfejű sast, a mi madarunk az a kis pacsirta marad, mely az ég felé száll és szabadságról dalol. (Éljenek balról, a szónokot számosan üdvözlük.)

Apponyi Albert gróf: Tegnap elhagyta az elnöki emelvényt, mert róla volt szó. Indítvány tételét tegnap, a melylyel eljárását jóváhagyják. Erről akar nyilatkozni. Ő amennyire tehetette, az egész Házat odavitte a Kossuth-ünnephez. Ha a Ház jóváhagyását nem kapná meg ez iránt, levonná belőle a következtetést. Ámde úgy hiszi, hogy ha a Ház az indítványt elfogadná, ez pedig akkor nem volna egyéb, minthogy a képviselőház a miniszterelnök eljárását rosszalná. Ezért meg kell fontolni ezt a határozatot. Egyben kijelenti, a mit

már ugyanis mint képviselő, úgy is mint politikus régóta akart, hogy Szell Kálmánnak a politikáját helyesli és abban minden tekintetben azonosítja magát. (Hosszas éljenzés a jobboldalon.)

Elnök: Felteszi a kérdést, elfogadja-e a Ház az a javaslatot, a mely Apponyi Albert grófnak a Kossuth-ünnepen való részvételéért elismerést és köszönetet szavaz?

Felkiáltások: Elfogadjuk!

Elnök: A képviselőház tehát elfogadja és így azt határozatilag kimondom.

Ezután a beérkezett irományokat olvasták fel, majd az osztályok kisorsolása és a bizottságok megválasztása következett, mely után az ülés véget ért.

A Fazekas síremlék ügyében.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Debreczen, október 10.

Tekintetes szerkesztőség!

Szíves kérdésért kétszer is elolvastam, a fejemet kétszer is megcsóválom, melőtt felelni próbálok rá. Hogy milyen is legyen a Fazekas síremléke? Mit ábrázoljon, milyen formája legyen annak a kőnek, mely megjelöli a helyet, hol Ludas Matyi elfeledett szerzője aluszik?

Manapság, mikor a közönség türelmetlensége hatványozott erővel tör ki az avatatlan szoborszakértők ellen, mikor ki-tűnő író hangoztatja azt, hogy ha szobrot állítanak fel, a szerzője mellé véssék oda a bíráló nevét is, hadd legyen legalább kit szidni és kit vonni felelősségre. Manapság bajos dolog, hozzászólani laikusnak ilyen per excellentiam művészi kérdéshez. Hogy mégis megkísérlem a válaszadást, noha sem mint a boldogult író legjelentéktelenebb biográfusa, sem mint e szépen haladó mozgalom gyöngye megindítója nem tartom magam illetékesnek feleletre, hogy mindazonáltal szót emelek, teszem azért, mert jólesik minden alkalmat felhasználni a Fazekas-émlék tárgyalására, a nézetek tisztázására.

Mindennél, tehát a síremlék kivitelénél is fontosabbnak tartom, hogy a szükséges összeg együtt legyen. Nem ábrándozom nagy summáról. Most mintegy 900 koronánk van. Ha ez a pénz megháromszorozódik, a sarkövet fel lehet állítani. Sőt fel kell állítani. Ezer egy néhány forintból igen csinos síremléket lehet emelni. Ha ennyi összegyűl, tovább nincs mit tétovázni, meg kell rendelni a sarkövet.

Jövendő századok állítsanak, ha úgy tetszik, szobrot a vig énekesnek. Mi arra fogadkoztunk, hogy egyszerű síremléket emelünk, de azt most. Az Irodalmi Társulatnak, mely a sikeres gyűjtést két év óta vezet, a feladata, hogy újabb két esztendő alatt dülőre juttassa a kérdést. Erélyesen kell folytatni az agitálást, nem szabad úgy berendezkedni, hogy husz esztendeig elhúzódjék a gyűjtés. Nem takarékpénztári könyvecskére van nekünk szükségünk, hanem mármarosi követ akarunk a költőnek, ott kint a temetőben, mely nem hoz ugyan négy százalékos kamatot, de kamatoz a jól teljesített kötelesség, a nemzeti hála lerovásának megnyugtató öntudatában.

Szálljanak hát síkra azok, kik a Fazekas-émlék ügyét intézik és lássanak derekasan a dologhoz. Azon pedig, hogy csak egyszerű sarkó lesz az elhagyott sír fejenél, ne busuljanak. Az Isten őrizzen meg minden jó várost — a kisméretű szobroktól! Nagy vasuti állomásokon lehet látni intő czédulákat: Óvakodjunk a zsebtolvajoktól!

Hölgyek figyelmébe.

Darvas Testvérek

Tisztelettel értesítjük az igen tisztelt hölgyközönséget, hogy nő- és gyermek felöltő áruházunkban a legújabb őszi és téli ujdonságok raktárra érkeztek, melynek szíves megtekintésére felhívjuk a t. hölgyközönség figyelmét

Debreczen Főter (Hungária kávéház főszomszédságában).

Hogy van-e foganata e figyelmeztetésnek: nem tudjuk. De ha csak egy emberre is hat az ilyen nyomtatott intő szó: szeretnénk, ha uton-utfélen ilyen *affiche*-ekkel találkozoznánk: „Óvakodjunk a zsebtolvajoktól és a zsebszobroktól!”

Az ilyen tökéletlen szobroknak a száma az utóbbi időben botránnyosan megsaporodott nálunk, minden jóízű ember jogos rémületére. Meglehet, vétkes ebben a budavári honvédszobor is, mely nemcsak kicsiny, de megragadó is. Akárhogy is van, ebből még nem következik, hogy mi is szoborszerű figurát állítsunk Fazekas Mihály sirja felé és művészietlen homályos reliefek kedvéért évtizedekig késleltessük a siremlék megvalósítását.

Ha egyszerű is lesz a kő, nem baj. Nem lesz egyszerűbb az öreg főhadnagynál. Hanem a Ludas Matyi száz éves születésnapjának nem szabad elmulni a nélkül, hogy a költő sirja felé rá ne boruljon az a siremlék.

Fogadja Szerkesztő ur őszinte nagyra-becsülésem kifejezését, melylyel vagyok

hiva

Balkányi Kálmán.

KRÓNIKA.

A felavart gyógyszerész. Egy gyógyszerészke kegyetlenül becsöngették ma éjjel. Az inspekción riadtan ugrott ki az ágyból és álmosan nyitott ajtót. Egy kerek szemű, ijedt arcú polgár állott előtte.

— Gyógyszerész ur, kérek alássan tiz krajezarért szódát!

A segéd dühösen rivalt rá:

— Ejnye azt a... Hát maga ilyesmiért zavar engem éjszakai álomban. No ez már igazán sok.

— De kérem alássan, mikor ugy ég a torkom. Hisz én aludni próbáltam, de nem tudtam Khm! Khm! Tetszik hallani?

— Az ördög vigye! Hiszen ha ég is a torka, azért még nem kellett volna mindjárt ide szaladni. Egy üveg szódavíz csak volt odahaza?

— Volt bizony.

— No hát az épp ugy megfelel, mint a szóda.

A polgár örvendezve mondta:

— Igazán mindegy?

— Persze!

— Akkor hát nem zavarom gyógyszerész urat. Jó éjszakát kívánok! Megiszom otthon a szódavizet.

A Hortobágy hasznosítása. —

A debreczeni gazdák nagy és erős ellenségei a Hortobágy hasznosításának. Ők ugyanis azt vitatják, hogy a Hortobágyot egyáltalán nem lehet hasznosítani, mert az a debreceni gazdák elvitázhatatlan tulajdona.

Nagy meglepetést keltett tehát az a határozatuk, hogy Bakonyi Samu képviselőt megbízzák a hasznosítás kérdésének tanulmányozásával. Egyik városi tanácsos meg is interpellálta egyik közismert civisünket ebben a dologban.

— Ha azt vitatják uram-bátyámék, hogy a Hortobágy a debreczeni gazdáké, miért bízták meg Bakonyi Samut a kérdés tanulmányozásával?

— Hát csak azért, mert elvárjuk tőle, hogy a kérdést a mi javunkra fogja tanulmányozni.

— Vagyis azt mondja ki, hogy a Hortobágy a gazdáké!?

— Természetes. Különbömben miért választottuk meg képviselővé. Mi?

VIDÉK.

Váltóhamisító parasztok.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyszabású váltóhamisításnak jöttek nyomára a hódosi hitelszövetkezeteknél, mely az intézetet közel 40,000 koronáig megkárosította. A csalás egy váltóhamisító bandának a műve. A csendőrség egy embert már le is tartóztatott. Még ez év tavaszán beállították a hódosi hitelszövetkezethez Balzsán György és Kovács Gábor hidasai lakosok, a kik előadták, hogy nagyobb bérletre nekik 36 ezer koronára volna szükségük. — Együttal felmutatták mindkettőjük telekkönyvi kivonatát, a mely szerint Balzsán és Kovács Gábornak közel százezer korona értékű tehermentes birtoka van.

Az igazgatóság hajlandónak nyilatkozott a kölcsön megadására, ha engedélyt adnak a kölcsön betáblázására: továbbá, ha a személyazonosságukat hatósági bizonyítvánnyal igazolják. A két paraszt bizonyított, de harmadnapra már ismét Hódoson voltak, igazolták személyazonosságukat s átadták a bekebelezési engedélyt. A telekkönyvnel az ügy hamar rendbe jött s a bekebelezési végzéseket a községi előjáró-sághoz küldték ki kézbesítés végett. Mikor mindez megtörtént Balzsán és Kovács megkapták a 36,000 koronás kölcsönt; két hónap múlva Balzsán újra megjelent a bankban és még 4000 koronát kért váltóra, a mit könnyű szerre kiutalványoztak neki.

Két héttel ezelőtt fizetési felszólítás érkezett Balzsán Györgyhez és Kovács Gáborhoz, a kiknek a birtokai bevoltak táblázva. A két ember nagyot nézett és futottak Hódosra, a hol még jobban elbámultak, mert a két ember nem azonos azokkal, kik a pénzt felvették. Feljelentés folytán megindult a nyomozás és kiderült, hogy még más hasonló két ember is van a faluban, de ezeknek semmijük sincsen, sőt Balzsán már Amerikában van.

Ez a két ember összejátszott Szuhel László községi irnokkal. Szuhel időközben szintén megszökött, most tehát csak Kovács Gábort tartóztatták le, a ki mindent a két megszököttre akar háritani.

Merénylet Szabolcska Mihály bátyja ellen.

Szabolcska Mihálynak, a híres költőlelkésznek, a pestmegyei Karajenőn lakó testvérbátyjánál: Szabolcska Lajosnál a tegnapielőttre virradó éjjelen ismeretlen tettesek betörttek. Mint táviratilag jelentik, ketten voltak a betörők. Szabolcska Lajos mindkettőt bottal kiverte, de a gonosztevők menekülés közben rája löttek. A golyó Szabolcska Lajos száján ment be és az álkapocsban akadt meg. Még bizonytalan, vajjon sikerül-e a golyót eltávolítani. A merénylet hírére Szabolcska Mihály Temesvárról nyomban Karajenőre utazott szerencsétlenül járt testvérbátyja ápolására, a kinek állapota súlyos. A merénylő betörők elmenekültek.

Egyház és iskola.

Október 6. az állami főreáliskolában Nemzetiünk nagyjai iránt érzett szent kegyeletnek adóját róttá le a debreczeni állami főreáliskola „Petőfi” önképzőköre, midőn tegnap délután, bizonyos körülmények miatt elkésve ugyan, de annál nagyobb kegyelettel a halhatatlan tizenhárom vértanu emlékére ünnepelyt rendezett. Az ünnepély, mely kevés, de annál sikerültebb számokból állott, a következő lefolyású volt. Nadasdi Dániel önképzőköri elnök, hazafias tüztől lángoló megnyitó beszédében méltatta az aradi tizenhárom vértanu érdemeit. Utána Neumann Jakab VII. o. t. szavalt el mély érzéssel Reviczky Gyula „Október 6.” című költeményét. Majd Tóth Árpád VII. o. t. tartott meghatározott részletekben bővelkedő felolvasást. Végül Czobor László VIII. o. t. szavalt a következőre, ki magával ragadta a hallgatók lelkét, tüzzel, lelkesedéssel szavalt a ifj. Ábrányi Kornél „Október 6.” című költeményét. Ezzel a műsor kimerítettén, Kardos Albert dr. vezető tanár hazafiasságra buzdító beszéde után az ünnepélyes gyűlés véget ért.

Akadémiánk képvisellete a Mátyás-szobor leleplezésén.

A holnapi kolozsvári Mátyás-szobor leleplezésén képviselve lesz a debreczeni akadémia is. Dr. Kérészy Zoltán, az akadémia igazgatója ma reggel a gyorsvonattal utazik el Kolozsvárra akadémiaink képviselétében. Ugyancsak ő fogja képviselni a jogi akadémiát a kolozsvári egyetem október 13-iki felavató ünnepén.

Nemes lelkű adomány. Szember Mihály nyirbélteki érdemes esperes lelkész, a Debreczenben építendő görög kath templom alapjára 200 koronát volt kegyes adományozni.

SZÍNHÁZ.

Rejtett arcz.

(Blumenthal Oszkár négy felvonásos vigjátéka. Először adták színpadunkon okt. 10.)

A német alaposságról legendás beszédek szárnyalnak közöttünk sovén magyarok között. Ez, hogy ugy mondjuk, imponál nekünk. A német szellemet, a német elmésséget azonban mély arroganciával nézzük le s ez egyáltalán nem imponál. Orrfintorítással térünk napirendre még Sudermann felett is s csak annyit jegyzünk meg:

— Hja, ez az ur német!

Ellenben fellángol a tekintetünk Bisson nevének hallatára és tüzes szemekkel mondjuk:

— No lám az adta francziája! Ez az igazi szellem!

E sorok írója, noha nemzeti érzéseiből nem igen enged egy jöttát sem, nem tartozik azon magyarok közé, a kik elvből megvetik a német szellemet. Sőt annak meleg sugarainál, érte az irodalmából kisugárzó intenzív meleget, mindig szívesen sütkérezik.

Haladás és takarékoság

megteremtéséhez új emberek, új szokások, új üzlet, új áruk és sokat megtakarítható olcsó **Asztalos József** áruháza eszerint árak szükségesek van berendezve.

Nagy halmaz őszi szövetek 27 krtól 5 frt 50 krtig, mintázott divat bársony 47 kr., selyem paplan 6 frt., nagy klott paplan 3 frt 75 kr.

Küri flanel 15 kr. 1 vég 28 m. jó siffon 5.25, 1 vég verseny vászon 5.65, 1 vég sodrott erős szálú Panonia vászon 6.10 Posztó minden színben 35 kr. 1 készlet, 2 ágy s 1 asztalterítő 4 frt 75 kr. Minden 30 koronát tevő vásárlás után (még ha részletekben is) egydiszkótésú könyv díjmentesen. Debreczen, Kossuth-utca 4.

Tegnap este a *Rejtett arcz* premiérjen például ilyen kedves, otthonos melegség áradt le a színpadról, s igazán kellemes, szelidséggel járta át a nézőket. A németek egyik jeles kvalitású írójának Blumenthal Oszkárnak darabját mutatta be Makó színtársulata. Kedves, tiszta darab a *Rejtett arcz*. Concepcionális hibái mellett is olyan derűs hatással van a közönségre, hogy a lélektani valószínűtlenségeket egyes karakterisztikus hibákat szívesen megbocsátjuk szerzőjének. Egy pörön fordul meg a darab, Mengers Balduin gróf (Pataki) elveszti azt a pört, a melyet testvérbátyja neje (Hahnel) ellen indít. A pörvesztéskor vagyónak roncsait is elsöpri a hullám és ő csaknem koldus. Gyölöli sógornőjét, a ki szerinte bátyját behálózta s úgy vétette el magát vele. De ez a gyűlölet lassan-lassan szétfoszlik. Sarolta a sógornő behizelegi magát jó szívével Mengers gróf lelkébe, úgy hogy leányát Kittyt is reábizza. Mikor már ott áll, hogy nő is akarja kérni, akkor tűnik ki, hogy Sarolta dr. Drontheimot (Palágyi) szereti, a kitől azért szakadt el, mert Drontheim is azt hitte, hogy Sarolta az öreg grófhhoz haszonlesésből ment feleségül. Ámde ez nem igaz, az elrejtett arczot nem vette észre a világ. Sarolta önfeláldozásból ment az öreg grófhhoz. A mint ez tudva lesz, az egymásnak szánt szívek, egymáshoz fűződnek.

Lélektani alap Sarolta tettében nincs megindokolva s ez a sok-sok felépített igazságát dönti meg Blumenthalnak. De az az elmés, ötletes tónus, a mely a darabot jellemzi, ha nem is zajos, de jelentős sikert biztosít a darabnak. Az első előadás közönsége, a mely különben nagyon előkelő volt rokonszenvesen fogadta s hisszük, hogy még sok előadást fog megérni.

Az előadás olyan volt, a mely az ugynevezett vigszínház nivót elérte. Pompásan egybevágó, simán gördülő, mindvégig kifogástalan. A harmóniát ellentmondó hang nem zavarta s elmondhatjuk, hogy így régen nem élveztünk színházunkban. A tegnapi előadáshoz gratulálhat Makó önmagának és rendezőjének.

Hahnel Arankáról írunk először, a ki tegnap pazar pompában bontotta ki tehetőségét. Finoman elemzett, gondosan rajzolt asszonyi lelket vitt a színpadra, telve asszonyi bűbájjal, hódító kedvességgel s bájos energiával. Tudatos volt minden mondata és mozdulata s lelkének alkotó ereje megértette azt a fölényt, de bájos lelkü asszonyt, a ki elrejté azt a világtól, a mi őt különösen nemessé teszi, szívének tiszta indulatját. Egy sorban áll vele Pataki Béla, a ki fényes sikerrel játszotta Mengers grófot. A vén, naiv tékozlót végtelen sok kedvességgel, szeretetre méltósággal játszotta meg. Tiszta, világos, elemző beszéde simán folyt s egy-egy roué életfilozófiát annyi ötlettel, bonhomióval mondott el, hogy szinte igazságnak tetszett. Édes volt a kis Csige Ilonka, egy-egy jelenésén virágillatos, tiszta poézis vonult át. Drontheim komoly, ünnepélyes hangját, a csalódott lelkü ember álarczát pompásan adta vissza Palágyi.

A forrongó indulatokat oly hideg komolysággal leplezte, a mely feltétlen illúzióba ringatott mindenkit. Karakterisztikus alak volt Krémer Jenő. Mély és becses humora egész gazdagságában tárult fel előttünk. Kedves volt siheder szerelmes szerepében Virágháti Lajos. Nagy Dezső, Szilágyi Aladár szintén pompásan illettek be a keretbe.

A rendezés — és különösen a szalonnok berendezése — fényes, előkelő volt. Ilyen kifogástalan kiállítását régen láttunk. Már maga ez emelte a premier értékét. — És hogy tisztünknek megfeleljünk, utolsó, de igaz akkordként azt mondjuk, hogy a ki nagyon jó előadást akar látni, nagyon kedves élvezetet akar magának szerezni, az nézze meg a *Rejtett arczot*. Mondjuk, hogy nem fogja megbánni. (s. b.)

Műsor változás. Áldor betegsége miatt a műsor a következőképp változott: vasárnap este negyedszer „Lotti ezredesei“, hétfőn először „A régi szerető“, vasárnap délutánra hirdetett „Romeó és Julia“ előadása változatlanul megmarad.

Makó fellépte. Áldor Juliska makacs rekedtsége miatt a szombatra hirdetett „Katalin“ előadása elmarad s helyette kerül a „Nebántsvirág“ című énekes színmű, Makó Lajos első felléptével.

UJDONSÁGOK.

Öngyilkos debreczeni műgyetemi hallgató.

Öngyilkosság-e vagy párbaj?

Debreczen, október 11.

(*Saját tudósítónktól*) Szomorú tragédia zajlott le a héten Budapesten. Egy sok reményekre jogosító fiatal ember, harmadéves műgyetemi hallgatónak ifju életét oltotta ki a revolvergolyó és borította gyászba városunknak egyik derék polgári családját.

A rejtélyes haláleset részleteiről ezeket írja tudósítónk:

Ifju *Fülöp* Ignác debreczeni mészkereskedőnek három fia van. — A legidősebb már nős és arról híres, hogy kereskedőségéből küzdötte föl magát jogvégzett emberré. A legkisebb fiu apja üzletében van, a középső pedig műgyetemi hallgató. Derék, jóra való fiatalembernek ismerte mindenki a középső fiut, *Jenőt*, a ki mint technikus, a nyári hónapokban itt bolygott az üzletvetésnél.

Szeptemberben fölment *Fülöp* Jenő Budapestre, hogy szigorlatot tegyen. Nem első kísérlete volt ez, egy ízben már elbuktatták professzorai. — Budapesten egyik kollegájával, Neumann Vil móssal együtt vett lakást, a ki különben unokatestvére neki. Itt lakott a két fiatalember nyugodtan e hó 8-áig, szerdáig, a mikor a szörnyű katasztrófa történt.

A két unokatestvér délben szokott

rendszerint lakására térni. Neumann azonban e napon véletlenül már délelőtt 10 órakor hazament. Az asztalon két revolvergolyót talált, mellettük egy fehér papírlapot, melyen ez volt írva:

— *A Hungária-fürdőben vagyok.*

Neumann nagyon megijedt ekkor és lélekszakadva rohant a Nyár-utczába, hol a Hungária van. Bement a fürdőbe, tudakozódni kezdett s csakhamar bizonyos lett előtte, hogy csakugyan megtörtént a baj. Zavaros feleleteket kapott, nem akarták bebocsátani, mire ő a *Fülöp* ruháit kérte. Kihozták az öltönydarabokat, melyekben Neumann felismerte unokatestvére ruháit.

Rögtön sürgönyözött Debreczenbe a fiatalember apjának, a ki még aznap felutazott a fővárosba. A hír igaz volt: *Fülöp Jenő agyonlőtte magát és meghalt.* A szerencsétlen apa tegnap hazajött, hogy itthon ünnepelje a zsidók legnagyobb ünnepét.

A halál okáról az a verzió kering, hogy a tragikus sorsu ifju *amerikai párbajt* vívott s ez vitte a halálba. Még párbajellenfelének nevét is hangoztatják, egy másik technikus volna az, a ki szintén Debreczenbe való. Más verzió szerint nem sikerült *Fülöp*nek a szigorlata s az e miatti kétségbeesés adta kezébe a gyilkos fegyvert.

Maga a csapástól megtört apa nem czáfolja meg a hirt, mert bár fönn járt Budapesten, ő maga sem tudja a halál biztos okát. Mindenesetre valószínű, hogy becsületbeli ügy okozta ezt a tragédiát is, mint annyi sok mást.

Az elhunyt ifjut ma Budapesten fölboncolják s csak holnap temetik el. Családja ma es'e felutazik temetésére. Az esetet egész Debreczen izgatottan tárgyalja és a szerencsétlen apa iránt általános a részvét.

Titokzatos kődobálás.

Megostromolt debreczeni házak.

Debreczen, október 11.

(*Saját tudósítónktól*). A rejtélyes kődobáló, a ki a nyár folyamán titokzatos működésével a Vendég-utcai lakosokat rémitgette, újra megkezdte misztikus működését.

A titokzatos kődobáló már négy nap óta ejti kétségbe a *Rákóczi-utca* 36. és 38. számú házak lakóit. *Tojás nagyságu kővek egész özönét zudítja a két kiszemelt házra*, melynek ablaktáblái egymásután darabokra törve, csörömpölve hullanak a megrémült háznépnek lábai elé.

A közápor legnagyobb része a 36. számú ház udvarára hull, a hol Halász János és Társa köt- és szövő-gyára van. A ház nyugatnak néző lakrészeiben van a gyár, melyben a munkások dolgoznak. A kővek erre az épületre zuhannak. Egész halmaz követ szedtek már össze a munkások, melyek vagy a szobába, vagy a falra hullottak.

A kődobálások rendszeresen délelőtt 11 óra tájban kezdődnek s kevés megszakítással foly a közápor egész délután 5 óráig. Ez idő alatt a munkások nem mernek bent

Halmágyi Sámuel.

Női és leány felöltők legnagyobb áruházába
Debreczen Piacz-utca 47. sz.

Megérkeztek.

Az őszi és téli ujdonságok női és leány felöltők, szörme boák és karmantyuk, blouzok dus választékban.

≡≡≡meglehető olcsó árak!≡≡≡

dolgozni, mert félt, hogy a bezuhanó kődarabok őket érik, ami különben egy munkással tegnap meg is történt. — Délután, mikor a kődobálásban némi kis szünet állott be, az egyik munkásné, Hadházi Ilona az ablakhoz közeledett. Alig ért oda, megindult a kőzár és egy kő a homlokán talált. Szerencséjére a kő kisebb darab volt s így csak csekélyebb zúzódást okozott.

Ugyanígy járt a szomszéd 38. számú házában lakó Szilágyi István tímármester segédje, Olasz Mihály, a kit a kő nyakszirten talált. Az ő sérülése sem súlyos.

Ezek az esetek csak jobban fokozták a rémületet a lakókban, a kik már alig mernek a szobákba menni. A rendőrség pedig tehetetlen a titokzatos kődobálók szemből. Budapesten, Aradon és Nagyváradon szintén sokáig garázdálkodtak, ép úgy mint Debreczenben. A láthatatlan kéz, mely a köveket hajítja, ki fog a rendőrségen, sehogy sem tudják kézre keríteni a rejtélyes kődobálókat.

A megostromolt házak különben állandóan rendőri felügyelet alatt állanak.

* **A szervező bizottság ülése.** A városi tanács ma délután, a szervezés tárgyában 4 órakor ülést tart a városháza nagytermében. Az ülésen ezuttal Vecsey Imre tanácsnok fog elnökölni.

* **Debreczeni ifju tanulmányuton.** Dr. Tóth László ügyvéd-jelölt, a ki ifjukora daczára is encyklopédikus tudással dicsekszik, az igazságügyminiszteriumtól 2000 korona ösztöndíjat kapott külföldi tanulmányutára. Tóth László dr. a jövő év tavaszán indul el tanulmányutjára.

* **Katonai felülvizsgálat.** Október hónap 16-ikán csütörtökön a Korona nagytermében katonai felülvizsgálat lesz. A felülvizsgálaton Puky Gyula főispán fog elnökölni.

* **Árlejtés az önkéntes iskolára.** A pavillon laktanyában építendő önkéntes iskola építésére kiírt pályázat tegnap járt le. Összesen tizenöt pályázó adta be ajánlatát. Az ajánlatokat ma délelőtt tizenegy órakor bontják fel Oláh Károly elnöklése mellett tartandó bizottsági ülésen, melyen részt vesznek Aczél Géza, Ábrahám László is.

* **Az orvos-gyógyászati egyesület felolvasó estéje és havi gyűlése** — közbejött akadályok miatt — okt. 18-ára, szombatra halasztatott el.

* **A debreczeni kenyérsütők panasza.** A debreczeni régi híres kenyérsütő asszonyoknak nagy a szomorúságuk. Olyan üzleti versenytársuk akadt, a ki régi és jónevű czéhükkel szemben felvette a harcot s már is érzékeny anyagi csapásokat mért reájuk. Október 5-én nyílt meg ugyanis a Gémes-féle orosházi házikenyér-sütőde s most ez árasztja el friss kenyérral Debreczent. A derék kenyérsütő asszonyok azóta alig árulnak valamit. Pedig sokan vannak s biztos létfenntartásuk eddig a kenyérról volt. A sok asszony nép most már remegve gondol arra, hogy mi lesz akkor, ha az orosházi kenyér teljesen meghódítja Debreczent. Ugy látják fenyegető rémképeikben, hogy elmehetnek valamennyien koldulni. Nagy elkeseredésükben aztán

felkerekedtek és tegnap deputációban tisztelegtek Simonffy Imre polgármester-nél. Elmondották, hogy milyen nagy anyagi kárt okozott nekik az orosházi kenyérsütő s mennyire veszedelemben van jövőjük. A polgármester — mivel a szabad kereskedelmet és elárulást nem korlátozhatja — egyelőre nem tehet az érdekükben semmit s az orosházi kenyér-üzlet konkurencziájától nem védelmezheti meg kenyérsütőinket. Ez azonban mindenesetre igen szomorú dolog, hogy egy ilyen régi, jóhírű áruló céh — mint a kenyérsütő céh — züllesnek indul. Egy gyógyszere lesz azonban sérelmüknek. Készítsenek jobb kenyeret mint az orosházi kenyér, akkor nem kell félniök az üzleti versengés kimenetelétől.

* **A vármegye közigazgatási bizottsága.** Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága e hó 13-án hétfőn tartja rendes havi ülését, a vármegyház nagytermében, Puky Gyula főispán elnöklésével. A gyűlésen a szakelőadók számolnak be a megye mult havi állapotáról.

* **Katonai szemlék.** Hétfőn, október 13-án veszi kezdetét a szemle a 39-ik gyalogezrednél és október 18-ig tart el. A honvédségnél a szemle okt. 24—28-ig fog megtartatni.

* **A Hortobágy hasznosítása.** A Hortobágy hasznosítása kérdésének — ha nem akarnánk banálisak lenni — nyugodt lélekkel adhatnánk a tengeri kigyó elnevezést. Egyike a legfontosabb kérdéseinknek és ennek daczára egy lépést sem tesznek illetékes faktoraink annak megoldására. A régóta húzódó ügy most, mint értesülünk egy lépéssel előbbre fog menni. Baky Samu dr. országgyűlési képviselő a gazdasági-egylet felkérésére hozzáfogott a hasznosítás tervezetének kidolgozásához, a melyet legközelebb az egyesület elé fog terjeszteni.

* **Zsebtolvaj a piacon.** A nagyvásárok elmulhatatlan alakjai a zsebtolvajok. Minden debreczeni vásárra ellátogatnak, hogy a nagy sokadalomban bőven arassanak. Ezek a tolvajok rendszeren pár nappal előbb jönnek, hogy tanulmányozzák a terepet. Tegnap már megkezdték működésüket, a melynek a vásár tartama alatt még folytatása lesz. Az első áldozat egy Hring Anna nevű cseléd leány, a kit tegnap a Degenfeld-téren kizsebeltek. Felsőkabátjának zsebében valami éles szerszámmal levágta a zsebtolvaj, tönkretéve vele az egész ruháját. Hring Anna csak a lakásán vette észre, hogy tárczája, melyben tizenhat korona volt, eltűnt. A veszedelmes zsebtolvajt a rendőrség nyomozza.

* **Vasárnap i lehet ablakot tisztítani.** A vasárnapi munkaszünetről szóló törvény módosításul a hivatalos lap Láng Lajos kereskedelmi miniszternek egy rendeletét közli, mely szerint vasárnapokon és Szent István-napján az iparszerűen üzött ablaktisztítás és szobabeeresztés délelőtt 9 óráig meg van engedve.

* **A divat legujabb vivmányát mellfűzőkben** 6 óra alatt készíti *Golstein Karolina* mellfűző gyára, (Debreczen Piacz-u.) melynek szives megtekintésére meghívja a t. hölgyközönséget.

* **Jóm Kippur.** A zsidóvilág leg-szenteltebb ünnepét üli ma. Csodás erővel hat ez a nap minden zsidóra. Valamennyien könnyületességet, igazságosságot és hithűséget fogadnak ma, az engesztelés ünnepén, a mikor tanaik szerint az egy Isten számon veszi a földi halandó bűneit. Ezek alól esd mindenki abszolucziót a mai napon. Egy évi bűnnek az expediálását kéri a zsidók, egész napon templomban imádkozva, sem éltelt, sem italt, sem dohányt nem élvezve. Minden munka tilos e napon. A bójt tegnap esti 5 órától ma esti fél hétig tart. Az idei Jóm Kippur kettősen nagy ünnep, mert szombati napra esett.

* **Eltévedt kis leány.** A színház kertben tegnap délután egy 2—3 év körüli kis leány sirdogált nagy busan. Csak annyit tudott mondani, hogy Rác Rózának hívják, de hogy melyik utcában lakik, kik a szülei, azt nem tudta megmondani. Egyelőre a rendőrségre vitték fel, a hol majd kinyomozzák szüleinek lakását.

* **A debreczeni torna és kerékpáros egyesület** a vasárnapi küzdelemre a következő csapatot állítja ki: kapuvéd Székely, hátvédek Balogh, Grünwald II., fedezet Drobui, Csürös II., Grünwald I., csatárok Csürös III., Perczel, Buzás, Deák és Kalmár, tartalékban Hajdu.

* **Ezer korona jutalom.** Hroch Frigyes postatiszt körülbelül 50 éves ember ötvenezer koronáig károsította meg a bécsi cs. és kir. kincstárt, azután pedig nyomtalanul eltűnt. A megkárosított kincstár fényképpel ellátott köröző levelet bocsájtott ki ellene, melyet megküldött a debreczeni rendőrségnek is és a melyben ezer korona jutalmat tűz ki elfogatására, azonkívül a Hrochnál talált pénznek tiz százaléka az elfogót illeti.

* **Rendjeiviselési engedély.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy Ő Felsége a király megengedte, miszerint Kerpely Kálmán a debreczeni gazdasági tanintézet igazgatója a francia „Officier de l'Instruction publique“ jelvényét elfogadhassa és viselhesse.

* **Nagy ékszerlopás.** Nagy ékszerlopáról értesítették tegnap a rendőrséget, mely meghaladja az ötödfélezer koronát. — A lopást dr. Bródy Tivadar fővárosi ügyvéd lakásán követették el az ismeretlen tettesek, a kik az eddigi nyomozás szerint menekülő utjokat az alföld felé vették. A bünygyi osztály megtette a szükséges lépéseket.

* **A jószívű emberekhez** fordul egy 64 éves öreg asszony, mivel neki megfelelő munkát nem kap, mindenütt öregelik és már hét hónap óta kereset nélkül áll. Ami kis megtakarított pénze volt, mind elélte. Akinek módjában van, juttasson neki néhány fillért, hogy legalább illetőségi helyére haza jusson. Czime: Juris Juliánna Nyil-utca 36

* **Tolvaj cseléd.** Sok bajt és veszedést okoznak a cselédek, a kik ellen minden nap csomó számra tesznek feljelentést. Legnagyobb része nincs megelégedve a helyével, sok a munka, kevés a bér, de még kevesebb a pihenő. Ezért szökösnek aztán el a helyükről, gondolva, hogy ugy sem keresi őket senki. Pedig a rendőrség keményen bünteti az ilyeneket s ráadásul

TOLNAI DÁNIEL czipő áruházában **DEBRECZEN,**
Főter 49. szám, a főpostával szemben.
Óriási választékban megérkeztek az őszi és téli idényre mindenféle **női-, férfi- és gyermek czipők,**
Legjobb minőségű áruk! Leszállított olcsó árak!

eltoloncolja őket. Tolvaj is akad köztük sok Oláh Juliánna is az volt. Meglopta gazdáját Feigenbaum Mórt és megszökött, a ki e miatt cseléd nélkül maradt az ünnepre. Feigenbaum bünfeljelentést tett a tolvaj cseléd ellen.

TÁVIRATOK.

Barabás Béla beszéde Ausztriában.

Budapest, október 10. Triesztből jelentik, hogy a „Piccolo della Terra“ és a félhivatalos „Trieszter Tagblatt“ tegnapi számát a hatóság elkoboztatta, mivel a nevezett lapok Barabás Bélának a magyar képviselőházban tegnapelőtt elmondott beszédét egész terjedelmében leközlötték.

Képviselőház ülése.

Budapest, október 10. A képviselőház mai ülésén az osztályok kisorsolása után Széll Kálmán miniszterelnök beterjesztette indítványát a munkásügyi bizottság megválasztására nézve s a bizottságba huszonnégy tag kiküldését kérte. Visontai Soma a tervezett bizottság czime ellen emelt kifogást és inkább szociális, vagy társadalomügyinek kívánná nevezni. Széll Kálmán sietett kijenteni, hogy a bizottság hatáskörét nem a név határozza meg s külömben is a „társadalomügyi“ elnevezés nem fejez ki lényegét. Végeredményben a javaslatot elfogadták egy hangulag s az elnök határozatképen kimondotta, hogy a Ház a bizottságok számát a munkaügyi bizottsággal szaporítja. A legközelebbi ülés szerdán lesz.

Világjáró debreczeni diák.

Budapest, október 10. Erdélyi Károly debreczeni theologus az éjjel két óraker gyalogosan érkezett Budapestre Londonból. Az utolsó nap közvetlen csak Szabad-Battyánból jött, a honnan az előző éjjel két óraker indult. Huszonnégy óra alatt nyolczvanöt-kilenczven kilométer hosszú utat tett. Erdélyi Debreczenből június 28-ikán indult el gyalog Londonba, hogy megnéze az angol koronázást. Budapestre Oderberg, Rati or, Oppen, Boroszló, Frankfurt és Berlin utbaejtésével aug. elejen Hamburgba érkezett. Onnan hajón Londonba 9-én érkezett meg. Itt tiz napot töltött és 18-án indult Londonból Doveren át Calaisba — hajón. Innen ismét gyalog indult el s augusztus 27-én Párisba érkezett. Öt napi tartózkodás után Genfben gyalogolt, Genfből a szavonjai herczegségen keresztül Petit stb. Bernardeba érkezett, majd 18-án Aostán keresztül Turinba. Milanon, Brescián, Trevison, Udinén át szeptember 27-én hagyta el az olasz határt, október 2-án lépte át a magyar földet. Budapestre Nagykanizsán át érkezett s ma indult el Debreczenbe.

Deputációzó a Házban.

Budapest, október 10. Barsmegye 70 tagu deputációja tisztelgett ma

Széll Kálmán miniszterelnöknél és Plósz Sándor igazságügyminiszternél, kérve őket, helyezték át a törvényhatóságot, azonkívül Lévának pénzügyigazgatóságát kérelmezték. A miniszterek szívesen fogadták a deputációt és kérelmüket tanulmányozás tárgyává fogják tenni.

Üdvözet Barabás Bélának.

Budapest, október 10. Barabás Béla orsz. képviselőt szerdai erélyes, hazafias beszéde alkalmából Magyarország több városából üdvözlötték. Nagyváradról a következő távirat érkezett: Az új országházban először elhangzott hazafias beszéd minden pontját magunkévá tesszük. Téged hazafias magadtartásodért szívvel lélekkel üdvözlünk. Választóid nevében, Sarkoly pártelnök. — Szolnokról, tegnapi hazafias beszéde alkalmából a függetlenségi és 48-as párt üdvözlöli. Számos aláírás. — Szegedről. Hazafias örömmel köszöntjük tegnapi bátor, nyílt beszédeért, melyet az alkuszok pusztulását jelentő férfiasabb kor első hajnalánál tekintünk. Számtalan aláírás.

Szociálista zavargás.

Gibraltár, október 10. A spanyol hatóság elrendelte a spanyol határvonalon belül lévő szociálista-club bezárását. E miatt délután nagy zavargások voltak, a melyekben a szociálisták a rendőrségre löttek. A rendőrség is lött és állítólag öt zavargót megölt és többeket megsebesített. A szociálisták azután megtámadták a városházát és más épületeket, de a katonaság szétverte őket. Ujabb zavargásoktól tartanak.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Az ujkerti betörők. Két esztendővel ezelőtt Boros János és Kocsis László feltörték Kocsis Mihály ujkerti pajtáját s onnan 70 korona értékű sertéshúst, négy pár csizmát és több apró tárgyat loptak el. A betörőket sokáig nyomozta a csendőrség — míg aztán elfogta és átadta a törvény kezébe. — Tegnap volt bűnügyükben Szeőke István dr. elnöklésével a bűnügyi főtárgyalás. A vádlottakat Nagy Sándor és dr. Wiener ügyvédek védtek. A törvényszék Udvarhelyi dr. vádbeszéde után a két betörőt bűnösnek mondotta ki s Kocsist 6 hónapi börtönre, Borost pedig két évi feyházra ítélte. Az ítélet jogerős.

§ Hat hónap egy szürért. —

Csorvási Gábor debreczeni napszámos megtevélyedett pár hónappal ezelőtt. Egyik gazda-ismerősétől minden előleges bejelentés nélkül elemelt egy vadonat új szürert. A megkárosított gazda nem hagyta annyiban a dolgot, hanem feljelentette Csorvási Gábort. A szürertolvaj felett tegnap ítélkezett a debreczeni királyi törvényszék s intő például 6 hónapi börtönre ítélte. Az ítélet jogerős.

§ Jövő heti bűnügyi főtárgyalások. A jövő heti bűnügyi főtárgyalások a következő sorrendben tartatnak meg: Október 14-én, kedden Orenstein Abraham s társai ellen hamis tanuzás büntetéseért. Október 16-án, csütörtökön Tóth Vilmos ellen súlyos testi sértés büntetéseért; Gáspár Gábor s társa ellen lopás büntetése miatt; Gáspár Gábor ellen szintén. Október 17-én, pénteken Csibi István s neje ellen lopás büntetéseért; Körösi Péter s társa ellen közokirathamisítás büntetéseért. Ugyanaznap még ítélethirdetések is lesznek.

Közönség köréből.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Becsés lapjának október 10-diki számában „A szervezés a tanács előtt“ című tudósításban a következőket olvastam: „A közlevéltárnoknak régi sérelme, hogy hat esztendővel ezelőtt a tisztviselők fizetésének emelésekor a levéltáros fizetése nem emeltetett. De mert ez a sérelem lakáspénz illetmény megadással pótoltatott, ez elcsúszik. A levéltárnok által kért fizetésemelésről tehát szó sem lehet.“

Ere vonatkozólag megjegyzem, hogy én részemről sem szóval, sem írásban nem panaszkodtam, jöllehet, talán a közlevéltári hivatal volt az egyetlen, hol nem emelték a fizetést. A hat év előtt történt szervezés alkalmából nem kértem fel senkit fizetésemelés szorgalmazására és így a lakáspénzt nem mint pótlékot kaptam, hanem azon oknál fogva, mert minden tisztviselő kapott lakáspénzt. Végül kijelentem, hogy a szervezőbizottsághoz ez alkalommal sem adtam be semmiféle fizetésemelési kérelmet és így a szervezőbizottság nem is utasíthatta el azt.

Tisztelettel kérve ezen helyreigazítás közlését, vagyok

Tekintetes Szerkesztő Urnak

Debreczenben, 1902. október 10.

Kész szolgálja

Kocsis Ákos

tb. tanácsnok, közlevéltáros.

CSARNOK.

A tűzpróba.

— Regény. —

(Folyt.)

Beszélgetésüket az ebédre hívó csendgettyű hangja szakasztá meg. Midőn mindnyájan az asztalnál ültek, Milburn hangosan, hogy mindenki meghallhatta, beszélt a nővérenek, hogy ő az estét néhány angolországi barátjának társaságában töltendi, kik éppen most érkeztek s valószínűleg oly késő lesz, mikorra eloszlanak, hogy ő alkalmasi it csak másnap fog hazatérni.

A titok küszöbén.

Charlton Reginald ismét egy boldog napot élt át. Midőn hálószobájába visszavonult, kályhájában vidám tűz lobogott s az égő hasábok pattogása kellemesen hatott a kedélyekre, különösen, midőn kívül erős északkeleti szél zugott. Egész nap igen szép idő volt, de este felé felhők vonták be az eget s az északnyugot felé fordult szél egyes hópelyheket kergetett maga előtt.

Rövid idő múlva másodsor támadt a vihar, a mely a két nappal azelőtt dühön-

Elsőrangú bevásárlási forrás fűszer, liszt és gyarmatárak nagy kereskedése
 Debreczen, Simonffy-utca (Városi új érpalota.)
Lusztig és Bán
 Uj mazsola, füge, mandula és egyéb délfügyümölcsök.
 Uj lencse, borsó, mák és egyéb fűszerek.
 Minden szakmánkba vágó cikkek, úgy nagyban, mint kicsiben
 legolcsóbb árakban és kitünő minőségben.

götnél semmivel sem volt szelidebb. Ily körülmények közt, a mi fiatal orvosunknak kétszorosán jól esett a meleg szoba, ki nem tartotta szükségesnek beléptével a gyöngén pislogó légszeszt fellebb csavarni, mivel a pompás thickory lángja a kályhában sokkal kellemesebb világot árasztott, mint a légszesz fénye. Beleveté magát egész kényelemmel a kandalló elé helyezte hintaszékbe s a kandallóban lévő parázst szemlélve, átgondolá a közelebbi két nap eseményeit. Mily változás támadt életében csak rövid idő alatt is! Ó a szegény, senki által nem pártolt doktor, most már palota szerű épületbe van beszállásolva s oly egyének fogadják őt el barátjukul, kik a társadalmi életben jóval magasabb fokon állanak. Kérdést intézett önmagához, vajjon valóság e ez, vagy álom s vajjon nem fog e abból lassankint fölébredezni, hogy ismét a wooster-utcza silány tápházban találja magát?

Es Evelyn Edith! Minha csak látná a kandalló tüzenél az ő kedves arcát. Ugy érzé, mint ha most is a karjára hajlanék ép úgy, mint midőn őt az ebédhez vezette. Es mégis oly bohóságnak tetszett neki, e hölgyre még csak gondolni is! Ugyan mi köze lehet ily szegény földöntutónak e hölgyhöz? Mindent megkísérlett, hogy gyöngédebb érzületét száműzhesse és Edithet csak úgy tekintse, mint oly ismerősét, kivel őt csak épen a véletlenség hozta össze. De haszontalan igyekezett e kedves képet lelkéből kitörölni. Gyönyörű arcza, bájoló hangja, nem akart elmosódni előtte. Ah, mily boldogság lenne, — gondolá — ha ily lényel futhatná meg életpályáját. Mily kéj lenne őt szeretni, vele éldegélni, minden legkisebb vágyát teljesíteni s őt minden bajtól, vesztől megőrizni!... De mily nevetséges e fölére még csak eszmélni is! Mily balgaság az embernek ily légvárat építeni ábrándjaiban! Mintha lehetséges volna az, hogy oly gazdag ifjú hölgy vonzalma valaha feléje irányulhatna!

Igy gondolkozott fiatal hősünk, miközben a kandalló előtti hintaszékben magát kényelmesen hintáztatta. Majd fölkel, az ablakhoz ment s a táblák egyikét félretolva, kitekintett az utcára. Dühösen csapkodta a szél a havat az ablaktáblákhoz.

Folyt. köv.

Az őrangyal.

Regény.

Írta: **Thán Gyula.**

Folytatás.

Hortoványi elkacagta magát.

— Hát azt hiszi ön, uram, hogy még tovább is üzheti velem játékát. Azt hiszi, hogy ábrándjaival megtéveszthet s kedvem van hozzá, hogy a bűnben szakadatlanul osztályrészesem legyek. Nem úgy uram. Ön összetörte a lelkem, szívem, egész életem. Megbűnhődök, de előbb meg fogom büntetni önt!

— Mit akarsz tenni?

— Itéltem ön felett s végrehajtom az ítéletet.

— Megőültél?

— Kihalt a szívemből minden irgalom. Ön pusztította ki. Ha nem visz a végzetes utra, most könnyőreletes tudnék lenni.

Mit akarsz?...

Hortoványi revolvert rántott elő s mielőtt a halálsápadt Lánca a védelemre gondolhatott volna, rálőtt. A bűnös ember hörögve esett össze.

A másik pillanatban már maga ellen fordította Hortoványi a gyilkos fegyvert s mire a lövések zajára összefutott a ház népe, már két halott feküdt véresen előtük.

Izgatottan, megrémülve tárgyalták az esetet. Egyetlen sor írás sem maradt, ami-

ből megmagyarázhatták volna a rejtélyes eset okát. Csak az időközben előkerített inas tudott homályos képet adni s az emberek részvétét néhány perc alatt eloszlatta, mikor elmondta, hogy mi történt s hogy ez az eset egy becsületes családnak boldogságát adta vissza.

(Folyt. köv.)

NYILTTÉR.*)

Nyilatkozat.

A főnökeimnek, valamint Fleischer Frigyes urnak írott névtelen levelekben személyem rágalmazóját, jellem és bátorság hiányában szenvedő bolondnak, becsületet nem ismerő, sötétségben bujkáló hitvány embernek tartom mind addig; míg magát még nem nevezi és az írott rágalmait valódiaknak be nem bizonyítja.

Debreczen, 1902 okt. 10.

Szépe Lajos.

Nyilatkozat.

Ezennel kinyilatkoztatom, hogy a mai naptól nevembe bárki vásárol, — még ha családomnak tagja is, — ezért felelősséget nem vállalok.

Mike-Pércs, 1902 okt. 10.

Ferencai József.

* E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerkesztőség.

Legnagyobb

vászon, női, férfi és gyermek készféhőnemű üzlet.

Menyasszonyi kelengyékre

elsőrendű cég.

Remek választék: zsebkendőkben, ebédlő és kávé terítékekben. Hazai és külföldön szepességi vászon árak legnagyobb raktára:

KARDOS LÁSZLÓ,

Kossuth-utca 9.

Ártézi és szivattyús kutak furására

községek, gyárak, gazdaságok és magánosok részére, valamint saját készítményű szivattyúk elállítására és javítására jutányos feltételek mellett ajánljuk

Guró Lőrincz

kutfuró-mester és vállalkozó, ki 16 év lefolyása alatt

220-nál több sikerült furt kutat létesített.

Megrendelések ezimre Debreczen Varga-utca 20 ik számú intézendők.

SZINLAP.

Ma szombaton „A” bérletben:

Áldor Juliska makacs rekedtsége miatt a mai napra hirdetett „Katalin” helyett szüire kerül:

Nebántsvirág.

Énekes színmű 4 felvonásban.

S Z E M É L Y E K :

Denise de Flawigny	—	Felhő Rózsi.
Chateau Gibus gróf, őrnagy	—	Makó Lajos.
Fernand de Champlatreux	—	Pápay Lajos.
Celestin, orgonista és zeneszerző	—	—
—	—	Krémer Jenő.
Corina színésznő	—	Csige Ilonka.
Apáczafejedelelnő	—	Havasi Szidi.
Szinigazgató	—	Nagy Dezső.
Rendező	—	Virágháty Lajos.
Gusztáv, hadnagyok	—	Miklós János.
Róbert,	—	Szabó Károly.
Loriot, őrmester	—	Szilágyi Aladár.

Holnap vasárnap két előadás:

Délután 3 órakor bérletszűnetben félhelyárakkal:

ROMEO és JULIA.

Tragédia 5 felvonásban.

Este 7 és fél órakor, bérletszűnetben:

Lotti ezredesei.

Énekes bohózat 2 felvonásban.

Festő művész!

Kiss Gusztáv

már ismert festőművész, műtermét újra megnyitotta, hol a legtökéletesebb kivitelben készít k a T. megerendelőinek részére, úgy kréta rajzokat, mint olaj-festményeket. Lakása: Jókai-utca 16. Megrendelések Blattner Gyula főtéri üzletében is eszközölhetők.

Kréta raj: 4 frt.

Olaj-festmény 20 frt.

Haszonbérlet.

H.-Nádudvaron, Kaba vasuti állomáshoz közel, gazdasági épületekkel és lakással ellátott

ezer kis holdas birtok

melynek egyik fele a „Bojaron,” másika a „Sóstelkeu” fekszik, 1903. év őszétől haszonbérbe adatik.

Érdeklődők részletes felvilágosítást Dr. Igaz Pál békési ügyvédtől nyerhetnek.

Megérkeztek

a legújabb

női ruhaszövetek, francia flanelek, mosó vellek, szőnyegek

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódnai vászon, készféhőnemű raktárába. Debreczen, Kisemplotom-bazár.

Apró hirdetések.

Díja 10 szögig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 4 kr., 8 fillér.

Leveleiben tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges posta-díj megkötődik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Kitünősült gesztenye.

(Maróni) állandóan kapható Piacz- és Kossuth-utca sarok (Tóth Gyula-féle üzlet előtt.) Megrendeléseknél előnyös ár számítás. Winkler József gesztenyesütő.

Nősülni óhajt fiatalember fényes üzlettel. Ajánlatok „hozomány” megjelölésével a kiadóba kéretnek.

Egy esinos barna nő vagy katona vagy vasuti altiszt levelezését óhajtja. Leveleket „Későbbi ismeretség” jellege alatt a kiadóhivatal továbbítja.

Egy jó fogalmu koresma kiadó. Czim a kiadó hivatalba.

Egy elegáns szőke nő egy elegáns fiatal ur ismeretségét keresi. Leveleket „Nefejejs” jelleggel a kiadóhivatal továbbítja.

Vaskályha szép magos csövel együtt olesón eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Duránczai apró őszi barack kilónként 26 kr-ért kapható Váray József kereskedésében.

Háromszobás modern lakás Vár-utca 5 szám novem-berre kiadó.

„Művész 28” levele van a kívánt helyen.

Ablakokra négy spalét-tábla egészen új állapotban olesó áron eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Mérlegképes könyvelő üzletekbe 1-2 órai levelezés, könyvvézés elvégzésére, esetleg egész napi foglalkozásra ajánlkozik. Czim a kiadóban.

Borz-utca 12. számú ház 2 hold és 1350 □ öl ondódi földjével, az Új földön 4 hold és 50 □ öl szántóföld, Új földön 2 hold és 245 □ öl szántóföld eladó. Értekezhetni Honvéd-u. 23

Ház mestert keres a debreczeni jótékony nőegylet Péterfia-utcai árvaházába. A feltételek Konez Ákos nőegyleti titkárnál megtudhatók (Városház 7 sz. szoba naponként 2-3 ig.) Gyermektelen házaspár előnyben részesül.

Megvételre keresek egy rövid zongorát értesítés „zongora” czimen a kiadóhivatalba.

Két utcai szoba butorozva kiadó. Hunyadi-utca 17. sz.

Bevásárlási utamról hazaérkeztem. Ajánlom az összes őszi és téli árukat, mindenféle női- és férfi divat kelmék, kész női felöltők gallérok férfi-, fiu- és gyermek öltönyök, téli kabátok. Vászón, kanavász, schiffon és grádlík, ágy és asztalterítők, szőnyegek, férfi- és női fehérneműek. Tükrök, képek, és zenélő automaták. Havi, vagy heti részletfizetésre bámulatos olesón szerezhetők be. **Kaiser Salamon**, Hatvan-utca 2. szám alatti üzletében.

Kiadó november egytől, de már október közepén elfoglalható, szép új lakás, 3 nagy utcai szoba és nagy ebédlő parkettel, előszoba, fürdőszoba vízvezetékkel, nagy üveg folyosó és udvari szobával légszuszabozással, felső konyha és mellékhelyiségek, pinczék és egész udvarral és jövizű kuttal együtt. Péterfia utca 9. sz.

Kényelmes beszerzés Felváltva, házhoz szállítva m. m. 90 kr. megrendelhető **MARMOSTEIN HERMAN** Hathvan-u. 35.

Mézédes szilváni és oportó szőlő 26 fillérért kilónként eladó. Domb-u. 13. sz.

Kertész tanuló kerestetik, 14-15 éves, erős, egészséges, írni olvasni tudó jó erkölcsű fiú **Kállo Semjén**, Bodó Henrik főkertész.

Duránczai francia barackot ajánl 1 kg. 50 kr.-ért. Czeg-ldy és Polgár, Piacz-utca 16.

Olesó szőlő. 1 kiló 20 kr. Egy kosár vételénél 1 kiló 18 kr. Göczey István fűszer és csemegekereskedésében. Hunyady-u. 26.

Lakás modern 4 szobás kényelmes, mellékhelyiséggel, fürdőszobával, vízvezetékkel kiadó. Piacz u. 71. Értekezhetni a butor üzletben.

Egy Mobile H. Heinzieh-féle acél szerkezetű kitűnő borsajtó eladó, Kacz Lajos borkereskedőnél; ugyanott használt hordók is kaphatók.

Cocus lábörölök és Piaczi kényeztetők 28 kr. feljebb nagy választékban **MÁRTON GYULA** divat és rövidáru üzletében, Bika szálloda mellett.

Érmelléki asztali bor

H. K. Szentimrei, 1901 évi termés hordószámra, és hectoliterenként is eladó. Arany János-u. 3. sz. a.

Petroleum de nem a féle galicizai csillár czimen elnevezett, hanem valódi 2-és 3 cillagos fiumei kristály tisztaságú a legolcsóbban csakis **Terei utóda** czégnél kapható, hol házhoz szállítva is megrendelhető: Hatvan-utca 13. Hochfelder ház.

Haszonbérleti hirdetmény.

A Szatmármegyei Fehér-Gyarmat vasuti állomástól $\frac{3}{4}$ órányira fekvő

Nagy Ar községben

995 kat. hold nemesi birtok, 150-180 k. h. őszi vetéssel együtt 6 (hat) évre haszonbérbe kiadó.

A birtok áll 385 hold szántóföldből, 19 hold kertből, 375 hold rétből, 175 hold legelőből s 26 hold erdőből s fel van szerelve minden szükséges gazdasági épületekkel, parkkal és emeletes kastélylyal.

A haszonbérletre vonatkozó zárt ajánlatok 1500 azaz, Ezeröttszáz korona bánompénzzel együtt.

1902. október 25-ig

beküldendők a Debreczeni első takarékpénztár igazgatóságához, a hol bővebb tájékoztatást is lehet nyerni.

KEIL-LAKK

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

1 nagy palaczk ára 1 frt. 35 kr. — 1 kis palaczk ára 68 kr

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő szer keménypadló számára. 1 köcsög ára 60 kr

Arany-fénymáz

képkeretek stb. bearanyozására. — 1 kis palaczk ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz

Legjobb szer mozdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére. 1 doboz ára 45 kr.

Mindenkor kaphatók: **szent-királyi TIVADAR** czégnél Debreczenben.

Több száz vég finom

2.-3.-4.-és 5. forintos nőiruhaszövet

leszállítva

85 kr., frt. 1., frt. 1:20

és frt. 1:50-ért

kapható:

BOSZNAY J. ÉS TÁRSA,

divatáruházában,
Kossuth-utca 5. szám.

ANATHERIN.

A Dr. Popp J. G. cs. és kir. udvari orvos (Bécs)

Anatherin szájvíze,

a legesodásabb módon ápolja a szájat, megőrzi s megszabadítja azt a felfújástól. — Csak a kék alapon, arany nyomással s ezéggel ellátott jeczékü készítmény a val di. 1 üveg ára kor. 2.80. 2.—1.

Az Anatherin fog-crème

kellemes, nem habzó, ártalmatlan s mégis fehérit Fogpor 1 kor. 20 fill. Anatherin fogpasz a üveg-dob zban 1 kor. 40 fill., csomagban 70 fill., fog-plomba 2 kor., gyógyfűszappan 60 fill. Kapható: gyógyszerárakban, Kontsek Géza, Szent-Királyi Tivadar és más előkelőbb üz etekben.